AŬSTRIA

ESPERANTO-REVUO

Oficiala organo de la aŭstria Esperanto-movado
Offizielles Organ der österreichischen Esperanto-Bewegung
Aperas monate
Redakcio kaj administracio: Vieno I., Neutorgasse 9, Aŭstrio. — Telefono U 20-3-51

NRO 7-9
2-a JARO
JULIO-SEPTEMBRO 1947

EL LA ENHAVO:

LASTA INFORMO:

La aŭstria Esperanto-kongreso en Kufstein estas prokrastita kaŭze de la malpermeso de ĉiuj kunvenoj pro la poliomielito (spina infana paralizo). — Raportoj pri la internaciaj kongresoj en Bern kaj Aarhus aperos en la venonta numero.

AUSTRIA ESPERANTO-REVUO oficiala organo de Austria Esperantista Federacio kaj de Austria Esperanto-Instituto

Adreso: Wien I., Neutorgasse 9, Austrio

Abonprezo: Jarabono aŭstr. ŝil. 10.— aŭ 1 dolaro aŭ egalvaloro.
Por membroj de AEF senpage.

Korespondado

Kiu volas korespondi kun en- aŭ eksterlandaj esperantistoj, sendu sian korespondpeton al la redakcio de A.E.R. Ni publikigos ĝin laŭ la disponebla loko.

Unua korespondanonceto dulinia por AEF-anoj senpage. Plua anonceto kaj por aliaj personoj kostas ŝil. 2.—, por eksterlandanoj 4 int. respondkuponojn. Ni petas, la adresojn nepre skribi bone legeble!
Mallongigoj: L = letero; PK = poŝtkarto; PM = poŝtmarko.

Aŭstrio. — S-ro Löffler Karl, Wien 14., Jenullgasse 18—24, 8/1/7, deziras tutmondan korespondadon pri ĉiuj temoj.
S-ro Johann Payer, Wolfsberg, Lavanttal, Kärnten, kor. per PK il. kaj interŝ. PM kun ĉ. 1.
S-ro Siegfried Tollinger, Klagenfurt, Kardinalplatz 8/II, Kärnten, kor. per PK il. kaj interŝ. PM kun ĉ. 1.
S-ino Rosa Zimmermann, Spital a. Pyhrn, Oberösterreich, interŝ. PK il. kaj let. kun ĉ. landoj.

Hungarujo. — S-ro Balantino Nagy, Budapest VIII., Festetich-u. 7. I, 17. — 21-jara policoficiro, interŝ. PK il. kun aŭstr. ges-anoj.

Pollando. — S-ro Danovsky Wacl., Varsovio, Chmielna 28, tajloro porvirina, ŝanĝas aŭ aĉetas modoĵurnalojn, kor. kun samprof. pri modoj.

Svedujo. — S-ro John Skulf, Raggatan 10/II, Stockholm, kor. kaj interŝ. PK il., let., gazetojn, PM ktp.
S-ro Per Petersson, Mälajord, Rottne, dez. koresp. kun aŭstria Esperantistino.

AŬSTRIA
ESPERANTO-REVUO

2-a jaro JULIO / SEPTEMBRO 1947 n-ro 7—9

ALFRED BERDAN, Vieno:

60 jarojn Esperanto

Pasis jam 60 jaroj, de kiam Esperanto aperis (14. 7. 1887) sur la scenejo de la mondokazado. Ĝi tiam estis ĝoje akceptita de tiuj, kiuj plene agnoskis la altan ideon de lingvo internacia, kaj primokita de aliaj, kiuj absolute neis, ke per lingvo artefarita povus ĉiurilate interkompreniĝi homoj kaj gentoj diversnaciaj.

Laŭ la volo de ĝia elpensinto Dr. L. L. Zamenhof, Esperanto estu verko por akceli la p a c o n inter ĉiuj popoloj kaj nacioj en la mondo. Ĉi tiu alta ideo naskiĝis el la ekkono, ke konsiderinda parto de la miskomprenoj kaj la el ili rezultantaj malpaciĝoj inter la nacioj venas de tio, ĉar mankas al la homaro k o m u n a lingvo por povi reciproke r e k t e k o m p r e n i unu la alian. Ni sperte ja scias, ke la lingvo de la diplomatoj kaj ŝtatistoj n e ĉiam akordiĝas kun la pensado kaj volo de la respektivaj popoloj.

Sed, ĉu la ideo intime ligita kun la lingvo Esperanto fakte efektiviĝis, ĉu la lingvo mem jam venkis, ĉu ni disĉiploj de la grandioza Zamenhofa ideo vere havas kaŭzon por solene festi la 60 jaran jubileon de Esperanto?

Jes, malgraŭ ĉiuj ŝajnaj kontraŭdiroj en la evoluo de la Esperantomovado, malgraŭ tio, ke Esperanto ankoraŭ ne estas oficiale agnoskita de la mondo kiel lingvo internacia, malgraŭ tio, ke la anaro de la Esperanta ideo laŭ mondskala mezuro ankoraŭ estas relative malgranda, ni Esperantistoj, torĉoportantoj de grandioza kulturideo, tamen rajtas festi la jubileon sciante, ke en ne tro fora tempo E s p e r a n t o v e n k o s spite al ĉiuj malfacilaĵoj kaj malfavoraj cirkonstancoj nuntempaj.

La disvolviĝo konstanta de Esperanto estis aprupte interrompita per la eksplodo de la unua mondmilito en 1914. Post ĉi tiu katastrofo la movado relative baldaŭ regajnis la terenon perditan kaj la sinsekvaj Esperanto-mondkongresoj respegulis la novan prosperon de la afero Esperanto. Jam okazis kelkaj gravaj internaciaj konferencoj

pritraktantaj la enkondukon de Esperanto en la lernejojn, en kiuj ankaŭ partoprenis eĉ oficialaj reprezentantoj de registaroj. Esperanto tiam eniĝis ĉiam pli kaj pli kiel lingvo internacia en la servon de la turismo, internaciaj laboristaj sindikatoj kaj aliaj internaciaj institucioj ekinteresiĝis pri la praktikeco de la lingvo, la Esperantoliteraturo konsiderinde kreskis kaj en Esperantujo regis bona espero pro la relative baldaŭa oficiala agnosko de la lingvo.

Jen venkis en 1933 la nacisocialismo en Germanujo kaj tuj detruis la grandan germanan Esperantomovadon, ĉar la militemaj naciistoj ne povis toleri pacemán organizon. Kelkajn jarojn poste fakte sekvis la dua mondmilito, la plej terura kaj plej sanga en la historio de la homaro. Kaj pro la venko de la faŝismo en multaj landoj la Esperantomovado ekstermiĝis en ĉiuj de la militintoj okupitaj landoj, dum ĝi en la ceteraj landoj nur vegetadis pro manko de internaciaj rilatoj.

Tamen, ankaŭ ĉi tiu malfeliĉa periodo forpasis kaj la principo de la l i b e r e c o fine supervenkis la principon de la popola sklavigado per la sistemo faŝista. Sed bedaŭrinde ankoraŭ n e e s t a s p a c o en la mondo, kvankam ni vivas jam pli ol du jarojn post la militfino. Tro grandaj estas la diferencoj inter la diversaj nacioj, tro profunda ankoraŭ vivas la malamo en multegaj koroj de la militintaj kaj suferintaj nacioj. Tiel teruraj estas la sekvoj de la lasta katastrofo en la homa kaj nacia kunvivado.

Sed vidu, dum politikistoj diskutadis pri la kulpo je la milito, dum diplomatoj kaj ŝtatistoj pritraktadis kaj ankoraŭ senfine pritraktadas ŝtatkontraktojn kaj aliajn politikajn kaj ekonomiajn aferojn, la geesperantistoj ĉiulande ne longe diskutadis, sed ili tuj ekkomencis rekonstrui la detruitan Esperanto-movadon. Kaj la rezultato? Ĝi estas vere miriga: kiel fenikso el la cindro, tiel ĉie en la mondo leviĝis la Esperantomovado el la letargio kaj eĉ tie, kie ĝi ŝajnis esti tute ekstermita, kiel ekzemple en Germanujo, nova Esperanta vivo ekfloras el la ruinoj!

Ĉu tio ne estas evidenta signo, ke Esperanto nepre estas v i v k a p a b l a, ne plu ekstermebla kaj absolute bezona por la kunvivado inter la diversaj popoloj? La mondo preskaŭ ĉiutage sentas la bezonon de lingvo internacia per la kreado de diversaj interpopolaj institucioj kaj eĉ en UNO oni jam diskutis la problemon de komuna intertraktlingvo sen povi provizore solvi la problemon.

Paneŭropo (tuteŭropo), ĉi tiu grandioza ideo pri la kreado de unueca eŭropa mastrumado per la ekonomia kaj politika kunlaborado de ĉ i u j nacioj loĝantaj sur tiu kontinento, kondiĉus por ĝia praktika realigo la enkondukon de unueca lingvo. La mondparlamento, la mondregistaro, pri kiuj parolas aliaj paccelaj projektoj, n u r estas penseblaj per samtempa oficiala akcepto de lingvo internacia.

Sed neniam tia komuna lingvo povos esti unu el la grandaj naciaj lingvoj. Nur sufiĉe elprovita artefarita kaj tial neŭtrala lingvo havos la ŝancon esti agnoskita kiel lingvo universala malgraŭ ĉiuj diversaj kontraŭstaroj, ĉar la interplektita internacia vivo ĝin kategorie postuladas.

Tamen la Esperantistaro en tutmondo mem devas krei la antaŭkondiĉojn per la finvenko de la lingvo internacia per laborado komuna en la propraj vicoj sendiference kian politikan percepton krome ili havas. Ni Esperantistoj devas doni al la mondo la modelon de demokrata kunlaborado por nia alta kultura ideo, celanta la pacan kunvivadon inter la diversaj nacioj per rekta lingva interkompreniĝado. Kaj ni estu konsciaj demokratoj laŭ la eldiro de la jugoslava s-ano d-ro Ivo Lapena (Intern. Kulturo 6—7/47) ke: „. . . nur en demokrata medio povas kreski tia planto kia estas la internacia lingvo. Aliflanke ĝia kreskado kaj fortikiĝado grave helpas la cementigon de demokrateco en internacia kadro."

60 jaroj en la evoluo de lingvo estas nur eta tempospaco, se oni konsideras la inertecon ĝeneralan de la homoj kontraŭ ĉiu nova kultura ideo. Teknikajn inventojn ekzemple oni pleje tuj povas uzi, sed lingvon, eĉ artefaritan, oni unue devas lerni dum certa tempo. Tial la tekniko tiom antaŭrapidas ĉiujn aliajn homajn evoluojn. Sed, ke Esperanto dum tiu daŭro povis enpenetri en ĉiujn kampojn de la moderna vivo, pruvas ĝian universalan uzeblecon.

Tial ni festu la jubileon de Esperanto plenkonscie, ke la lingvo devas venki kaj ni memoru ankaŭ ĝian genian kreinton, nian majstron d-ro Zamenhof. Sed lia verko, pro kiu li oferis sian tutan personecon, sian tutan vivon, pro kiu en idea entuziasmo prenis sur sin miloj kaj miloj da konataj kaj nekonataj pioniroj mokadon kaj materiajn oferojn, ĝi kuŝas plue en niaj manoj kiel sankta testamento.

Eklevu ni tial la verdajn standardojn en la jubilea jaro kaj ni konsciiĝu memore al la naskiĝo de Esperanto, ke la finvenko de la lingvo nur povas esti la verko de komuna kunlaboro en la naciaj kaj internaciaj Esperantomovadoj!

Aforismoj

Vereco kaj justeco ankaŭ al kontraŭulo, tio estas la unua devo de la viro.

Lasalle.

Francujo kaj Austrio

Pri la amikeco de du kulturoj.

Ankaŭ por ni Esperantistoj estas interesa la parolado — ĉar ĝi tuŝas niajn idealojn — okaze de la fonda festo de la Franca-Aŭstria Societo kaj meritas esti registrata. La ĉefa komandestro de la francaj soldatoj en Aŭstrio, generalo Béthouart diris en sia parolo, kiun ni citas laŭ la ofica „Wiener Zeitung" de la 17a de Julio 1946, jenon:

La historio estas glavo dutranĉa, kaj ke en Via ĉefurbo la multnombraj memoraĵoj je la estinteco rememorigas refoje kaj refoje al la bataloj kaj militoj, kiuj malakcelis niajn rilatojn, aliaflanke ankaŭ la historiaj faktoj al ni montras, kiom ege Francujo kaj Aŭstrio estas la naturaj gardantoj de la sama idealo. En la jaro 1866a Bismarck unue atakis Aŭstrion, antaŭ ol li atakis Francujon, kaj 1938 Hitler atakis Aŭstrion, antaŭ ol li atakis Francujon, Eŭropon kaj la mondon. Kaj fakte estis Aŭstrio kaj Francujo la malhelpoj venkotaj unue por ebligi al Germanujo komence prusa, poste pangermana, poste naciista, la plenumon de siaj planoj, kiuj kaŭzis en niaj landoj funebron kaj ruinojn same kiel en la tuta Europo. La hodiaŭa Wien estis unu de liaj ĉefviktimoj. La devizo nun estas: ree elkonstrui. Sed estas necese, ke ekkomencu la rekonstruado je la spirita kampo. Tiuj nacioj, kiuj sekve de ilia etnografia kaj geografia pozicio kaj la grado de ilia kulturo plej bone komprenas siajn najbarojn, havas la devon, pro ilia historia misio antaŭiri en la spirita kaj kultura alproksimiĝo, sen kiu vera paco neniel povas ekesti. La Franca kun sia kulturo latina, vere eŭropa kaj kontinenta, sed ĉiam akceptema por kulturoj transoceanaj, kredas, ke ĝi estas inter tiuj. Sed Wien je la tranĉpunkto de la nacioj germanaj, slavaj kaj latinaj kaj de la civilizacioj de ili, Wien, estinte dum generacioj ĉefa urbo de la kulturo, kien venadis tiom da popoloj eŭropaj, por vidi la lumon kaj la fontojn de la spirito, ĉu Wien kaj Aŭstrio ne ankaŭ estas inter ili? Ni eksentis por niaj kostoj la vantecon kaj la kruelecon de la sento almilitema. Sed ni ankaŭ estas lernintaj, ke nek homoj nek nacioj kapablas vivi izolite, kaj tiel la fondo kaj la evoluo de la Asocio Franche-Autriche dankemege estu aklamata. La rolo, kiun Francujo kaj Aŭstrio atendas de tiu-ĉi societo konsistu el tio, ke oni alproksimigu kaj unuigu la du lumegilojn de la kulturo, de la civilizacio kaj de la paco, kiujn reprezentas niaj ambaŭ landoj kaj niaj ambaŭ ĉefurboj. En la mondo moderna hodiaŭa, kiam bedaŭrinde la militoj estas tutecaj kaj universalaj, devas esti ankaŭ la paco tuteca kaj universala. La paco inter Francujo kaj Aŭstrio povas esti nur unu el la elementoj de tia paco, sen kiu nenia kulturo kaj nenia civilizacio ekzistas. Tiel estadu tiu-ĉi

societo la modelo kaj la ekzemplo por multaj aliaj kaj mi deziras, ke ĉiuj nacioj same kiel Francujo kaj Aŭstrio entreprenu k r u c a n m i l i t o n p r o l a p a c o, por ke ĉiuj homoj anstataŭ detruado volu lerni kompreni unu la alian, interkonatiĝi, ŝati kaj helpi sin reciproke.

EMIL VOKAL, Vieno:

Kiel delegito ce la 17-a Hungara Esperanto-Kongreso

Mi havis la honoron povi partopreni kiel delegito de Aŭstria Esperantista Federacio la ĉi-jaran Hungarlandan Esperantokongreson en Pecs. Estas vere ege malfacila afero voli nuntempe vojaĝi eksterlanden kaj mi bezonis preskaŭ 100 horojn entute ĝis kiam mi ricevis ĉiujn dokumentojn por la elvojaĝpermeso.

22. 5. 1947 alveno en Budapesto. La animo funebras, Buda elbrulinta, la pontoj de Budapest detruitaj, ruinoj, elbombitaj stratoj — Vieno kaj Budapesto, reĝinoj de la Danubo, kie estas viaj iamaj ĉarmoj kaj belecoj? Akceptis min kaj mian edzinon s-ano Halka, kiu poste konatigis nin kun s-ano Bleier kaj lia familio. Ĉie ni estis amike akceptataj.

La 23. 5. 1947 vespere mi faris entuziasme aklamitan paroladon pri la aŭstria E-movado en la E-sekcio de la tramista sindikato kaj la Budapestaj tramistoj transdonis al mi kamaradajn salutojn al siaj Vienaj fakkolegoj. Poste mi renkontis la parlamentan deputiton de la agrarpartio, s-anon Csurgai, por priparoli kun li lian projektitan vojaĝon al Vieno.

Sekvonta mateno. En fervoja stacio el du vagonoj salutas E-flagoj. Salutas nin Esperantistaj tramistoj, kiuj poste kun ni en vagono laŭ nia AEF-kantaro kantis la himnon de la Aŭstria E-Federacio: „Antaŭen turnu la rigardon, ni ne forlasu la standardon, la estonteco estas ni!"

Konatiĝo kun la 70-jara s-ano d-ro Leo Lorand, iama prezidanto de la hungara E-movado kaj persona amiko de nia Majstro kaj ankoraŭ ĉiam aktiva Esperantisto. La horoj rapidegas, demandoj, respondoj pri la ekonomia, politika, kultura kaj Esperanta situacio en Aŭstrio. Mi al ĉiuj s-anoj donis informojn laŭpove.

Alvenis ges-anoj el Bulgarujo. Vigla intersalutado, fotografado, veturo al la kongresurbo en P e c s. De la urbdomo flirtas hungaraj

kaj E-flagoj. Akceptis nin la agema s-ano Beimel, kiu rakontis al ni, ke la LKK kalkulis je 140 kongresanoj, sed fakte anoncis sin 320 personoj.

La prezidanto de la E-grupo en Pecs, s-ano pastro Julio Lajos, elkore salutis nin kaj pli poste skribis en mian vojaĝlibron: „El la XVII-a kongreso de hungarlanda Esperantistaro, kiu okazis en la jaro 1947, la 60-a jubilea jaro depost la apero de la unua Esperantopresaĵo, kun koraj salutoj al miaj tre ŝatataj aŭstriaj ges-anoj."

Mi parolis kun profesoro Andreo Gauder el Györ, kiu intencas entrepreni vojaĝon tra Aŭstrio kaj fari kelkajn paroladojn en Esperanto pri diversaj temoj. En mian libron li enskribis jenon: „Mi tre deziras, ke Vieno fariĝu la centro de la eŭropa Esperantomovado, ĉar ĝi estas en la koro de nia kontinento. El eksterlando la aŭstriaj Esperantistoj sendis al mi la unuan fojon vivsignon de amikeco, kion mi ĝoje akceptis."

La 25. 5. 1947 matene ni vizitis Esperanto-meson. La predikon kaj preĝojn faris nia kara s-ano pastro L. Lajos en Esperanto. Poste ni iris en la kongresejon por partopreni la malfermon de la kongreso. Tie oni rezervis honor-sidlokojn por la aŭstriaj kaj bulgaraj gastdelegitoj. La kongreso malfermiĝis. Eksonis ĥore la hungara kaj Esperanta himnoj. Salutparolis la urbestro de Pecs kaj altranga oficiro de la hungara armeo. Alvenis saluttelegramoj de UEA-IEL, SAT, el Jugoslavujo, Anglujo, Aŭstrio kaj el aliaj landoj. Entuziasmiga parolado de socialista s-ano S. Tibor (E-Societo Laborista). Sekvis aliaj paroladoj. Raportis bulgara s-ano pri vigla E-movado en Bulgarujo, tre favorata de la registaro.

Poste mi transdonis al la kongreso nome de AEF kaj de la Societo de amikoj al Esperanto la salutojn de la aŭstria Esperantistaro kaj skizis en detala raporto la postmilitan evoluon de nia movado. Mi parolis pri niaj jam atingitaj gravaj sukcesoj malgraŭ ĉiuj egaj malhelpoj kaj eksterordinare malbonaj ekonomiaj cirkonstancoj kaj proponis al la ges-anoj fondi propagandcele laŭ la aŭstria modelo Hungaran Societon de Amikoj al Esperanto. Fine mi transdonis al ili la koran inviton al partopreno en nia Aŭstria E-Kongreso en Kufstein. La kongreso akceptis mian paroladon kun aplaŭdego kaj esprimis sian simpation por Aŭstrio kaj ĝia E-movado.

Dum la kongreso ankaŭ parolis s-ano nome de la komunista, s-ano Balkany nome de la socialista kaj s-ano Csurgaj por la agrara partioj. Ĉiuj parolantoj substrekis la nepran neceson de unueca E-movado kvankam la unuopaj fakaj aŭ partiaj sekcioj povas trakti siajn specialajn aferojn tute libere kaj sendepende en siaj rondoj. Estas ne eble citi ĉiujn detalojn, mi nur grandtrajte povis skizi la aferojn pritraktitajn en la ampleksa tagordo. La kongreso entute

faris bonajn laborojn kaj la sukceso certe montriĝos en prospera evoluo de la hungara E-movado.

Okazis en la kadro de la kongreso ankaŭ literatura vespero ĉe „Literatura Mondo", gvidata de s-ano Bleier. Ni partoprenis ankaŭ ekskursojn kaj tamen fine ni devis adiaŭi de la gastama Pecs. En la stacio lasta reciproka manpremado kaj „Ĝis revido!" ne nur vokas la buŝoj, sed sentas la koroj. Ni ankaŭ vizitis la konatan hungaran verkiston s-anon Koloman Kalocsay. Dum nia interparolado li skribis en mian vojaĝlibron jenajn liniojn: „Mi deziras sincere, ke tiu ĉi unua mia komunikado kun aŭstriaj s-anoj post la milito estu inaŭguro de sukcesa kunlaborado inter Budapeŝto kaj Vieno".

La 30. 5. 1947 ni definitive devis forlasi Budapeŝt-on. Estis vere belaj tagoj, kiujn ni povis travivi en la gastama Hungarujo. Mi ne povis raporti pri ĉiuj detaloj, mi ne povis citi la nomojn de ĉiuj ges-anoj, kiuj bonvole kaj vere amike gastigis kaj helpis nin ĉiumaniere. Mi nur povas ĉi-tie publike esprimi nian sinceran kaj elkoran dankon al la respektivaj ges-anoj pro ilia afableco kaj amikeco. Kaj ni estas certaj, ke la amikaj rilatoj, ligitaj en la hungara Esperantokongreso kaj okaze de la vizito de s-ano Csurgai en Vieno, ne nur limiĝas al la Esperantistaro de ambaŭ landoj, sed estas samtempe signo de vera amikeco inter la popoloj de Hungarujo kaj Aŭstrio.

Hungara parlamentano Esperantista en Vieno

La 15. 6. 1947 antaŭtagmeze okazis en Vieno en la salonego de la nutraĵlaborista sindikato grava kunveno aranĝita de AEF, Societo de amikoj al Esperanto kaj fakgrupo de Esperantistaj poŝtistoj. La ĉeestantojn salutis nome de AEF sekcia konsilisto d-ro M. Führing, nome de la Societo de amikoj al Esperanto kalkulkonsilisto R. M. Frey kaj s-no R. Klausberger salutis por la poŝtista fakgrupo.

Partoprenis la kunvenon altrangaj gastoj:

Kiel reprezentanto de la hungarlanda Esperantistaro entuziasme estis salutata la hungara parlamentano s-ano Stephan Csurgai.

Gravaj aŭstriaj registaraj kaj aŭtoritataj instancoj estis reprezentataj per jenaj sinjoroj, kiujn la kunveno aplaŭdege salutis:

Sekcia ĉefo d-ro E. Chaloupka transdonis la salutojn de la federacia kanceliero d-ro L. Figl; sekcia konsilisto d-ro M. Führing salutis la ĉeestantojn nome de la instruministro d-ro F. Hurdes; landa lernejinspektoro kortega konsilisto d-ro A. Simonic esprimis sian simpation al Esperanto kaj salutis la kunvenon nome de la prezidanto de la Viena urba lernejkonsilantaro d-ro L. Zechner; ĝenerala sekretario

F. Dantine parolis afablajn vortojn nome de la ĝenerala direktoro de la ŝtatfervojoj d-ro E. Seidler; ĝenerala direktoro d-ro K. Dworschak ĉeestis kiel reprezentanto de la ŝtata aŭstria poŝtadministrado. Krome honoris la kunvenon per sia ĉeesto la prezidanto de la poŝtdirekcio de Wien-Niederösterreich-Burgenland d-ro J. Slezak, kortega konsilisto d-ro F. Wollmann, profesoro de la Teknika altlernejo en Wien kortega konsilisto d-ro Petritsch k. a.

Speciala aplaŭdo salutis s-ron ĝenerala direktoro d-ro K. Dworschak, kiam li ekparolis por koncize skizi la signifon de Esperanto por la tutmonda poŝtorganizo kaj mondtrafiko.

La hungara parlamentano s-ano Stephan Csurgai (Budapest) transdonis al la kunveno la salutojn de la hungara Esperantistaro kaj esprimis la deziron, ke ekde nun la aŭstria kaj hungara Esperantomovadoj intime kunlaboru por la bono de Esperanto en ambaŭ landoj. Plue li parolis pri siaj klopodoj en la hungara parlamento kaj ĉe la kompetenta ministro, por ke Esperanto estu oficiale enkondukata en la lernejojn. Se la Esperantomovadoj en kelkaj najbaraj landoj samcele kunlaborus kaj samtempe instigus siajn registarojn agnoski Esperanton kiel oficialan instrufakon en la lernejoj, tiam sukceso tiurilate certe devus rezulti (entuziasma aplaŭdo). La muzikorkestro de la poŝtistoj nun ekludis honore al la deputito Csurgai la Rakocsimarŝon.

Pri la aferoj de la poŝtista fakgrupo Esperantista detale parolis ges-anoj R. Klausberger kaj Schuh. Ili substrekis la gravan helpon flanke de la poŝta direkcio kaj speciale dankis pro tio al s-ro ĝen. direktoro K. Dworschak.

Ĉi tiu kunveno estis unu el la plej gravaj en la Esperantomovado aŭstria kaj la ĉeesto de tiom da reprezentantoj de gravaj ŝtataj instancoj estas multpromesa por la estonto. Ni ŝuldas dankon al la hungaraj ges-anoj, kiu per sendo de la deputito s-ano Csurgai morale apogis nian movadon kaj ni ĝojas pri la estonta kunlaboro inter Hungarujo kaj Aŭstrio.

Esperanto-filmo „Budapest, la regino de la Danubo“

S-ano Vokal faris la 3. 7. 1947 en la kutima esperantlingva sendtempo de Radio Wien (ĉiuĵaŭde 17.50 h., Wien II, ondolongo 228,6 m) jenan paroladon:

Depost unu semajno la Vienaj popolklerigaj institutoj Urania kaj Volksbildungshaus Margareten prezentas la Esperanto-filmon: „Budapest, la reĝino de la Danubo“ farita de la hungara parlamentano Istvan

Csurgai. Parolanto estas la famkonata hungara Esperantoverkisto Julio Baghy, kiu bonege rakontas en tiu filmo pri la sorto de la urbo Budapest antaŭ, dum kaj post la milito. Ni admiras la iaman ĉarmon kaj belecon de la mondfama urbo, la belajn pontojn, la kastelon, multajn unikajn konstruaĵojn kaj la Margaret-insulon kun la mirindaj banejoj.

Mi mem vidis en 1939 okaze de la festo de Sankta Stefano la fabele iluminitan urbon.

Sed al tiu feliĉa urbo kun ĝiaj bonkoraj, gastamaj homoj venis la milito. Bomboj, kanonoj, furioza batalo ruinigis la urbon. Kiam Julio Baghy en la filmo diras la vortojn: „Falis en la akvon la pontoj", ni kunsentas la doloron pri tiu perdo kun la Budapest-anoj.

Iun tagon la kanonoj silentis, sed kiel aspektis „la reĝino de la Danubo?" La urboparto Buda estas tute elbrulinta, ĉie ruinaĵoj, rubo, nur rubo! Nek lumo, nek akvo! Preskaŭ oni perdis la esperon.

Sed la hungara popolo per optimismo laboregis tage kaj nokte. De la simpla laboristo ĝis la ministro-prezidanto, de la infano ĝis la maljunulo ĉiu kunhelpis libervole sen rekompenco por konstrui novan ponton. Tre baldaŭ la unua tramo veturis trans la novan ponton de Buda al Pest. Kiel delegito de la Aŭstria E-Federacio ĉe la Hungara Esperanto-Kongreso en Pecs mi kaj mia edzino vidis antaŭ tri semajnoj la grandan progreson en la rekonstrua laborado.

Nia adiaŭo de Budapest estis filmata. Tiuokaze parolis s-ano Kökeny salutvortojn nome de la hungaraj Esperantistoj kaj de „Literatura Mondo", s-ano Bleier adiaŭis nome de la Laboristaj Esperantistoj, deputito s-ano Csurgai (agrarpartio) kaj s-ano Halka parolis en la nomo de la hungaraj fervojistoj. Ili ĉiuj raportis pri la novaj kulturaj, sociaj kaj trafikaj progresoj en Hungarujo.

Vere do pravas la titolo de la nova hungara varbbroŝuro Esperantlingva kaj ankaŭ la Esperanto-sonfilmo montras: „B u d a p e s t v i v a s d e n o v e !"

LITERATURO

Al memoro de Gustav Weber

Ho amika amiko!
Volonte ni kredas
al tempo pli bona.
Ĝin esperegas ni.
Atendado ĉiam ekstaze
fortigas nin,
Ni kredas
al tempo pli bona,
ĝin ni atendas.
Ni certe,
certe
ĝin ĝisvivos,
ĉar:
Vi ja suferis
por ĝi,
kiun Vi jam ne
igas nin fervoraj.
travivas,
Vi martiro,
Vi la vivon fordonis
pro ĝi.
Ridegon el Via buŝo,
ĉiaman ridon
(Vian lastan sonon)
ili turmentis,
la brutaj gardistoj
en la malliberejo,
je kies pordego
la humaneco
ŝtoniĝis.
Kaj tiu ĉi ridego Via —
malgaja feliĉo
en mortiga malfeliĉo —
eĉ ne forlasis
Vian detruitan buŝon.
Ni propriigas ĝin al ni,
Vian ridegon,
amika amiko,
gardas ĝin
kiel tabuan trezoron,
al ni heredigitan,
heredigotan al tempo pli bona,
al kiu ni kredas,
kiun ni atendegas.
Via muta ridego,
amiko,
martiro,
nian kredon
instigas,
pravigas.
Ne eblas,
ke Via martira morto
okazis
sensenca,
vana.
Ne eblas.

Alfred Schauhuber.

Ciu por paco — paco por ciuj

Ni ja ne volas murdi jam,
Nek esti murdataj tolere.
Ni, la frontanoj de l'humanec',
Ni volas la pacon surtere!

Ni ĉiuj batalis por rajt' kaj honor'
Laŭ propra kredo-sistemo.
Pri la liber' ne rezignas ni
Pro ies freneza rabemo.

Ni ne adoras la idolojn plu
Por nia Dio profane,
Rifutas ni do „la amon" al mond',
Oferas kaj preĝas purmane.

Spirito kaj koro eliĝu el ĉen'
De la frenez' kaj de l'mensogo.
Savu la dignon kaj veron de l' hom',
Ĝi estas por venko apogo.

Infano estu denove infan':
Plej bela estas ĝi avantaĝo —
Ekregu la mondon la intelekt',
Por junaj validu junaĝo!

Eterne eksonu la sava vort':
Reiĝu homoj ni vere!
Ni ĉiuj sufiĉe suferis jam,
Ni volas la pacon surtere!

Dro. Emmerich Pabisch, Graz.

cand. phil. ROBERT KARL FRÜHMANN:

Kio estas Basic English? — Kio estas Occidental?

Certe ekzistas multaj Esperantistoj, kiuj opiniis, ke krom nia Esperanto ne plu ekzistas alia mondhelplingvo, kiu ankoraŭ en la nuna epoko estas propagandata. Tiaj samideanoj nun tre miris, kiam ili legis en diversaj gazetoj, ke ne nur ekzistas asocio, nomita IALA *), kiu serĉas ellabori novan internacian lingvon, sed ankaŭ samtempe en diversaj gazetoj kaj ĵurnaloj estas propagandataj du helplingvoj, nome „Basic English" **) kaj „Occidental ***). Kompreneble por Esperantisto ne povas ekzisti dubo, ĉu Esperanto estas taŭga, ĉu ne. Ĉiu, kiu scipovas nian karan lingvon, ankaŭ scias la avantaĝojn de ĝi. Sed oftege neesperantistoj, kiuj legis la diversajn fanfaronajn publikigaĵojn pri Basic English aŭ Occidental, demandos la Esperantistojn, kial ili plu praktikas Esperanton, kaj kiaj estas la diferencoj inter ĝi kaj la aliaj helplingvoj. Por ke tiaj demandoj povu esti ĝuste respondataj, ni volas pritrakti tiujn ambaŭ lingvojn kaj kompari ilin al Esperanto.

*) Mallongigo por „International Auxiliary Language Association (internacia helplingva asocio).
**) Prononcu: bezik ingliŝ.
***) Prononcu: okcidental'.

Kio estas Basic English? — Ĝi ne estas artifika lingvo, ĉar ĝi konsistas el 850(!) vortoj prenitaj el la normala angla lingvo per kiuj oni povas esprimi ĉion. La avantaĝo de tiu-ĉi lingvo estas, ke la lernanto devas lerni nur tiel malmultajn vortojn. Tio estas fakto, kiu certe ŝajnas unuavide tre alloganta, sed baldaŭ oni rimarkas, ke precipe tiu fakto tre komplikas la uzon de Basic English, ĉar oni ja devas ofte difini la mankantajn esprimojn per ampleksa vortaro, kiu tamen ne povas esti ĉiam sufiĉe klara. Ekzemploj: Basic English ne havas vorton por restoracio; oni devas traduki tiun vorton per „place to get cooked food" (loko por ricevi kuiritan manĝaĵon). La vorton melono oni devas traduki per „large green fruit with a sweet red inside and the form of an egg" (dika verda frukto kun dolĉa ruĝa enhavo kaj la forma de ovo). Kompreneble tia difino plej ofte ne estas simpla afero kaj postulas grandan intelekton. Sed ekzistas pli grava malavantaĝo: La prononco kaj la ortografio estas la samaj kiel en la angla lingvo mem, kiu estas por alilandanoj treege komplika (ekzemple oni skribas „nation", sed prononcas „nejŝn"). Finfine oni devas pripensi, ke ĉiu homo de la mondo povus lerni tiun lingvon escepte la angloj mem, ĉar ili apenaŭ povos memori, kiujn vortojn de sia lingvo gepatra ili povas uzi kaj kiujn ne. Tiamaniere anglo povus kompreni parolanton de Basic English, sed tiu ne povus kompreni anglon.

Kaj nun Occidental. — La vortoj de tiu-ĉi lingvo estas prenitaj el la romanaj (okcidentaj) lingvoj. La ortografio estas iomete plisimpligita, sed ekzistas ankoraŭ duoblaj literoj, kaj la prononco de la literoj estas ofte diferenca. Ekzemple en la vorto Occidental la unua „c" estas prononcata kiel „k" kaj la dua „c" kiel „c". Ankaŭ la akcento ŝanĝiĝas. La gramatiko de Okcidental instruas: „Akcentata estas p l e j o f t e la vokalo antaŭ la lasta konsonanto." Por karakterizi alian akcenton estas uzataj diversaj supersignoj aŭ ekzistas propraj reguloj. Oni do akcentas ekzemple: familie, idé, ultim, statues, qualitá k. t. p. La finsilabojn -tia, -tie, -tion, oni p o v a s prononci -cia, -cie, -cion, sed oni ne devas! Oni plue devas scii, ke vortoj, devenantaj de la greka lingvo (kiu scias tion!) kaj havantaj la finvokalon -a, antaŭ alvenanta finsilabo enŝovas la literon t.

Kompreneble tiuj malmultaj linioj ne povas esti tuta kurso por Basic English aŭ Occidental kaj ankaŭ ne povas pritrakti ĉiujn ecojn de tiuj helplingvoj, sed certe ankaŭ la montritaj ekzemploj povas montri, ke ambaŭ lingvoj tute ne estas pli taŭgaj ol Esperanto.

STEPHAN ZODEL:

Kiam ni fariĝis teranoj

Oni povas diri: Bone, ke neniu vidis nin, kiam ni en kaŭranta pozicio atendis en la patrina ventro nian naskiĝhoron. En tiu ĉi kompatinda stato tolereme ĉirkaŭis nin netrapenetrebla malhelo, ĉar bele ni certe tiam ne aspektis.

Kiam ni ekrigardis la mondan lumon (kiu cetere povas diri, ĉu li fakte ĝin tuj ekrigardis?) oni singardeme kuŝigis nin dorsen, ni baraktis per la kruroj kaj — kriis.

Jen nia unua ago, per kiu estonta geniulo ne diferencas de estonta stultulo.

La surdorsa kuŝado supozeble plaĉis al ni. Kiam komence la akuŝistino, pli poste panjo dum la banado aŭ kiam ŝi sekigis nin, singarde turnis nin al la ventra flanko, ni sentis verŝajne ankaŭ tion ne malagrabla. Sed dorsflanke, la okulan paron apatie direktante plafonen aŭ ĉielen, per la manetoj lude gestante, ni verŝajne kuŝis plej volonte.

Kiu, krom panjo, emis, ŝercmaniere preni nin en la manojn, kvazaŭ ni estus vitra ludilo, tiu devis esti admonata, se li ne sufiĉe sciis manipuli infanan korpon, firmteni nian balanciĝantan kapeton, ĉar ĝi prefere flankenkliniĝis — sed absolute ne pro pensa pezo, vere ne. En la unua suĉinfana stadio balanciĝis la kapo de poste saĝaj homoj same tiel, kiel ĉe homoj, kiuj neniam prudentiĝas.

Sendube plaĉis al ni ankaŭ la sidpozicio, ĉar ni post iom da tempo provis, sidigi nin, kaj la kapeto, intertempe fariĝinta pli fiksa, ne plu senvole balanciĝis. Kaj ni trovis la mondon pli interesa, kiam ni rekte sidiĝis kaj ĉirkaŭrigardis. Ho, kiel multkolora prezentiĝis al ni la mondo! Kaj ĉio estis tiom granda!

Daŭre, tio estas certa, ne povis sufiĉi al ni, ĉiam persisti sur sama loko, ĉar ni spertis, ke en nia rondo troviĝis tiom da aĵoj variaj, el kiuj kelkaj eĉ moviĝis.

Eksciiĝinte diversamaniere, por kio taŭgas niaj manoj, ne estas mirinde, ke ni iutage spertis: jen oni povas uzi ilin ankaŭ por surapogo. Tio estis bonega eltrovo, ĉar ni nun havis okazon, rampmovi nin. Tiel ni do povis ŝanĝi nian restadlokon diversdirekten, kaj ĉie ni konatiĝis kun objektoj kaj aĵoj, kiujn ni scivole tuŝis kaj surpalpis.

Panjo poste kuŝigis nin en la liteton, kaj ĉar ni streĉegis niajn fortojn, ni longe kaj firme dormis. Sed nian novan eltrovon ni ne forgesis. La rampadon ni ripetis kaj ĝi fariĝis por ni kvazaŭ pasio preferata. Kiu dubas, ke ĝi ankaŭ korpe kontentigis nin? Ĉu ni alie estus praktikintaj ĝin tiel fervore kaj persiste?

Kiam io ege ravis nin, ni laŭtigis akran „A“! aŭ ni amuze grumblis. Kaj panjo estis tiu, kiun ni — kiel unuan homon en la mondo — alridetis. La buŝeto duone malfermite, la langopinto iom eligite, nia vizaĝeto subite larĝiĝis, niaj okuloj briladis kaj rigardis en ĝojoravitan vizaĝon, kiel ĝin tiel ammiene povas havi nur patrino.

Nia delikata voĉo intertempe fariĝis pli forta, pli energia, kaj nia eksteraĵo aspektis jam pli simpatia. La komence iomete deformita kapeto aliiĝis kaj ekprenis ĝustan formon, kvazaŭ ĝi estus martelita. La silka lanugo sur la kapo ŝanĝis sian koloron; ĝi jam pli similis harojn. La okuloj kutime iomete heliĝis. Ĉirkaŭ la manoj formiĝis ŝvelaĵoj, kaj kiam ni dormis — neniaj sonĝoj ankoraŭ igis nin laŭtigi kriojn — ni pugnis niajn gracilajn manojn kaj suprentenis ilin, kvazaŭ ili estus kandelabroj.

Estis trovanta nia buŝeto komence nur la patrinajn mamojn, el kiuj ni avide suĉis, ni pli poste emis, ĉion enigi en la buŝon, kio venis en niajn manojn. La makzelo jukis kaj doloris iom da tempo, kaj la unuaj dentoj ekestiĝis. Panjo al ĉiu indulge senkulpigis nian obstinan sintenon, nian senĉesan ploradon pro dentestiĝo.

Fariĝis ni ekde nia naskiĝo la ĉefa persono en la familio, ludanta la plej gravan rolon, verdire la plej eminenta persono por ni estis panjo. Ŝi dumtage kaj dumnokte amplene ĉirkaŭis nin; ŝi senlace zorgis por nia korpa bonfarto, kaj ĉar ni estis tiom ege helpobezona kiel nenia ido en la tuta bestaro, ni postulis ŝian ĉiaman atenton kaj kaŭzis al ŝi multege da laboro.

Sed la patrino, tiu kara bonulino, havis ankaŭ tempon, karesi, distri kaj amuzi nin, ŝi havis tempon, lerte kaj saĝe veki niajn kapablojn kaj talentojn. Tiel el la balbutado ekestiĝis la unuaj vortoj, tiel la unuajn iradprovojn sekvis la unuaj paŝoj, kaj ni lernis diferencigi objektojn kaj aŭdi laŭ vortoj.

Kiam ni solaj povis stari sur niaj piedoj kaj senhelpe iri, ni fariĝis ĝustaj homoj, ĉar nia dupieda irado jen estas tio, kio imponas eĉ leonon, la reĝon inter la bestaro.

Komencinte do nian vivon per la surdorsa kuŝado sur la littuko, ni finos ĝin sur la littuko en la sama situo, kiam ni fermos por ĉiam la okulojn. La intertempo estas nia vivo.

M. Cisek:

Amkriegado de la cervoj en la Viena Arbaro

En Septembro komenciĝas unu el la plej belaj naturfenomenoj en nia bela Viena Arbaro, en ĝiaj vastaj forstoj kaj trankvilaj valoj. Estas la seksarda tempo, la tempo de la seksa kuniĝo de la altĉasbestaro, de tiuj timemaj, kelkloke jam tiel maloftaj, majestaj bestoj kun la belega kapornamaĵo. Kiu unufoje ĝisvivis la seksardan tempon en ĝia plena beleco, neniam plu povas forgesi tiun okazintaĵon.

„Post Sankta Aegidtago la kornarulo havas sian seksardan tempon", diras la ĉasistoj, kaj ili kun febra sopiro atendas tiun okazaĵon, kun frapanta koro, ĉar ili estas travivontaj unu el la plej belaj tempoj de la ĉasista jaro.

Sankta Aegido estas la unua tago en Septembro kaj depost ĉi tiu la ĉasisto povas atendi, ke la seksarda tempo baldaŭ komenciĝas, kiu okazas en la diversaj regionoj laŭ la situo kaj klimato dum diversaj tagoj, sed ĉiam en Septembro. Ĉiutage la ĉasisto nun matene kaj vespere estas ekster la domo por aŭskulti, ĉu jam la cervoj „anoncas". Kiam tio okazas, tiam tuj la raportoj estas senditaj al la posedanto de la ĉasregiono, al la ĉasformanto kaj al la pasiaj ĉasistoj, kiuj ne jam estas sur la loko por mem povi aŭskulti la unuan esperigan „anoncadon" de la cervoj.

La cervo, la „Altkornarulo", kiu dum la somero en la tielnomata „fortiga tempo" — kiu abunde donis nutraĵon — tute sola vivis, kaŝite, timeme kaj preskaŭ nevideble, nun aliĝas al sia aro — al la cervinoj kaj cervidoj — kaj iras kun ĝi, en la mezo de la aro, gardata kaj ĉirkaŭata, kondukata de maljuna „kondukbesto". Tiu ĉi estas plej gardema, kvazaŭ ĝi scius, ke nun la altkornarulo, la cervo kun la multpinta kornaro, estas en danĝero.

La fiera cervo, la „lokcervo" ĵaluze gardas kaj defendas sian aron, kaj ve' al la juna cervo aŭ unujarulo, kiu prosimiĝas al la aro! Li devas batali pasian, ardegan bataladon, dum kiu ĝi eĉ devas defendi sian vivon . . .

La orkoloraj folioj defalas en la sunbrilanta milda aŭtunaero, la kantbirdoj jam formigris en la sudajn landojn. Trankvilo regas en la senhoma valo. Nur la rivereto, kiu valenportas la orajn foliojn kaj malsekigas la bluruĝajn kandelsimilajn kolĉikojn, kantas la eternan ondeto-kanton. La ĉasistoj en la krepusko sopiratendas, la suno malleviĝas kaj pentras malantaŭ la piceaj trunkoj sangoruĝan pejzaĝon. Blankaj nebulstrioj supreniĝas el la rivereto kaj arĝenta roso malleviĝas sur la herbaĵojn kaj la lastajn aŭtunflorojn de la herbejo. Malheliĝas iom post iom. Kun febra streĉo la ĉasistoj aŭskultadas

sidante sur siaj altaj embuskejoj. Ili aŭskultas — jen, subite la unua sono, la voĉo de la reĝo de la arbaroj, la altkornarulo „anoncas". Estas tiel nobla, laŭtega, ja grandioza voĉo, ke tiu, kiu aŭdas ĝin la unuan fojon en la proksimeco, ektimegas. La ĉasistoj donis al la voĉo la plej diversajn nomojn, kiel: cervokrio, anoncado, kaj pro la simileco kun belaj orgenaj sonoj ili ankau diras: „li orgenas"!

Dume fariĝis tute malhele, la unuaj steloj aperas sur la ĉielo. Ĉiam pli da voĉoj aŭdiĝas el la malhelo de la arbaro, jen, unu; tie, ree unu. La unua krias malalte, kvazaŭ malhele, tiu ĉu estas fortega cervo, la dua krias pli alte kaj junece, tiu estas la unujarulo. Kaj poste eksonas belega voĉo, malalta baso, fortega kaj majesta — tio estas dekdupintulo aŭ eĉ deksespintulo, nomitaj tiel laŭ la nombro de la kornarfinaĵoj. Estas la „maljunulo de la monto", kiel li estas nomita ofte, la solemulo, kiu ĉiam paŝtiĝas sole, strangulo, kiu nun tamen aliĝas al sia aro kaj ĝin gardas kaj defendas. Li orgenas per sia belega voĉo, de proksime kaj malproksime resonas respondo kaj batalkrioj; simfonio de noblaj voĉoj ekestas en la ĉirkaŭĵo kaj plenigas la trankvilan valon.

Kortuŝite ĉasisto kaj naturamikoj aŭskultas tiun strangan koncerton. Tia nokto dum seksarda tempo restas neforgesebla. La steloj ĉiam hele brilegas, velurnigra estas la firmamento. Poste leviĝas supren la kvaronluno kaj superverŝas la valon per magia lumo. La rivereto murmuras per oraj ondetoj tra la pejzaĵo, trempita en arĝentblanka, subtila nebulo, kiu ĉieleniĝas el la herbejoj kaj formas ĉiuspecajn iuntralumitajn striojn kaj estaĵojn. Kaj jen! El la mallumo de la arbaro elpaŝas cervo kun grandegaj kapo kaj kornaro sur la herbejon, serĉante, sekvante sur la postsignoj de la cervinaro. Tio estas bildo, kiun oni serĉas ĉiujare.

La amkriegado ĉiam pli kaj pli laŭtiĝas, ju pli longiĝas kaj ju pli malvarmiĝas la nokto. Ĉiam pli potenca, pli laŭta estas la koncerto, la voĉoj alproksimiĝas, foriĝas, la altarbaro fariĝas plena de vivo, ĝi kantas sian plej belegan, ebriigan kanton, kaj oni komprenas la mallongan, belan ĉasistan poemon:

Mi kun neniu reĝo ŝanĝus
Se mi ne plu povus aŭdi
Amkriegon de cervar'
En aŭtuna orarbar'.

Trad. G. Loibel.

VIKTOR MANN:

Esterhazyparko

Limigata de Gumpendorferstraße, Amerlingstraße, Schadekgasse kaj de la malgranda placo antaŭ la Apollo-teatro troviĝas en la sesa distrikto de Vieno la Esterhazyparko. Parko, kiu tute diferencas de la aliaj ĝardenoj kaj parkoj en Vieno, kiu estas kvazaŭ oazo meze en ŝtona dommaro. Ĝi kuŝas alte super la stratnivelo kaj larĝaj ŝtuparoj kondukas supren en la infanparadizon.

Strange estis, ke la parko estis dividita laŭ neskribita leĝo en tri partoj. La parto, kiu troviĝas malantaŭ la gimnazio, kie la ŝtona Herkuleso senĉese disŝiras la buŝegon de leono, el kies faŭko elŝprucas malgranda akvoradio, estis la restadejo de la „pli bonaj infanoj", kiuj ludis modeste, timeme gardite de patrinoj kaj guvernistinoj. La dua parto, la „lasta aleo", estis la ne diskutebla regiono de la geamantaj paroj, do tute sen intereso por ni. La ludoloko kaj la tuta alia resto de la parko kun siaj malgrandaj aleoj apartenis al ni, al la sovaĝa neobeigebla junularo de la sesa kaj sepa distriktoj.

Kiam ajn mi preterpasas la Esterhazyparkon, ĉiam min ekkaptas melankolia memoro kaj la „Flak-turo" *) alta, minacanta, la malbela heredaĵo de nacisocialista potencregado, kiu leviĝas anstataŭ la arboj maljunaj, imponaj, forigitaj de senkonsciencaj manoj, ŝajnas al mi kiel peza tombŝtono de perdita juneco.

Kie vi estas belaj arboj, kiuj servis al ni geinfanoj kiel bonegaj kaŝejoj dum niaj infanaj ludoj? Kie vi restas, vi gajaj kamaradoj, de la fiknabjaroj? Du militegoj disigis nin de la tiama ora junaĝo kaj multajn el vi kovras jam la tero en fremdaj landoj, aliaj el vi forkuris kaŭze de la politikaj circonstancoj kaj vivas en emigracio.

Sed en tiu tempo, pri kiu mi nun parolas, politiko ne havis intereson por ni infanoj, kvankam severa mondpolitiko trovis esprimon ankaŭ tiam en la infanaj ludoj. Ne en la rondludoj de malgrandaj geinfanetoj, sed en la ludoj de pli grandaj knaboj. Hodiaŭ kiel ankaŭ antaŭ kvardek kaj kvindek jaroj la infanetoj ludas kaj kantas: „Manjo sidis sur ŝtono" aŭ „Lasu la rabistojn tramarŝi" aŭ „Ĉu estas la nigra kuiristino ĉi tie?" k. t. p.

Dum mia junaĝo ankoraŭ la memoro pri la milito de la angloj en Transvalo vivis vigle en la kapoj de la knaboj kaj donis al ili la direkton de iliaj ludoj. Poste eksplodis la milito inter la rusoj kaj japanoj kaj tuj formiĝis inter la knaboj du partioj. „Jen rusoj kaj jen japanoj" estis nia signaldiro kaj la Esterhazyparko travivis gra-

---

*) Flak-turo = turo por kontraŭaviadilaj kanonoj.

vajn batalojn aranĝitajn de siaj junaj vizitantoj. Kelkaj disŝiritaj pantalonoj liveris la pruvon pri gravaj bataloj por la „justa afero".

Ne longe daŭris la intereso pri tiu ludo. Alia afero allogis la atenton de la knaboj. Sur grandaj afiŝoj oni vidis rajdistojn kun strangaj vestaĵoj kaj larĝrandaj ĉapeloj, kiuj persekutis sur rapidaj ĉevaloj forrapidantajn indianojn. La „palvizaĝuloj" svingis super siaj kapoj „lazojn". Kun gigantliteroj estis presita: „Bufallo Bill en Vieno!"

Forgesitaj estis rusoj, japanoj kaj la „rabistoj kaj ĝendarmoj". Nur Bufallo Bill, liaj kaptil-ĉastistoj kaj indianoj vivis en la kapoj kaj koroj de la knabaro. Ĉiu lernis fervore la ĵetadon de lazoj kaj la kriego de la „indianoj" plenigis la Esterhazyparkon. Eĉ la minacado de la parkgardisto Lintner ne povis malhelpi la enpenetradon de la batalantoj en la zorgeme ĉirkaŭbaritajn herbejojn. Sed ankaŭ la oficĉapo kaj la minace svingita bastono de tiu honorinda viro nur ellogis nian kutiman mokrimon:

Lintner venas, Lintner venas,
li estas tie ĉi,
se li ricevas krejceron,
kiel pulo saltis li!

Sed la bedaŭrinda Lintner fakte ne povis salti, ĉar li ja estis jam preskaŭ okdekjara viro, kiu mem per plej bona volo ne povis ekkapti eĉ nur la plej malgrandan knabon.

Ankaŭ tiu „Bufallo Bill-periodo" preterpasis kaj aliaj okazintaĵoj instigis nin elpensi aliajn ludojn. Kiam ni ne estis okupataj per piedpilkludo, ni „fosetaĵŝovis", t. e. ludo per ŝtonaj aŭ vitraj globetoj. Per tiu ludo ni fariĝis spertaj psikologoj, sed nian sciencon ni akiris nur per tre gravaj malprofitoj.

Sur la loko, kie nun estas surkonstruita la citita turo, iam staris laktovendejo. Sed ne la lakto, kiu estis vendita tie, interesis nin, sed la multkoloraj globetoj, kiuj kuŝis en vitraj ujoj kaj kiuj estis haveblaj kvar pecoj por unu krejcero, nome la ŝtonglobetoj, tamen la vitroglobetoj estis pli multekostaj kaj nur la riĉaj knaboj povis aĉeti ilin. En tolsaketoj ni havis nian trezoron kaj ni pli malgrandaj knaboj estis ege fieraj, ke la pli grandaj knaboj havis la favoron partoprenigi nin ĉe ilia globetludado. Tro malfrue ni devis konstati, ke ilia boneco havis materian kaŭzon. Per trompa ludado ili gajne akiris niajn globetojn kaj kun malplenaj saketoj kaj pezaj koroj ni ŝteliris hejmen.

Honte mi konfesas, ke ni pli malfrue uzis la malbonan sperton kontraŭ la ankoraŭ pli malgrandaj knaboj. Nur la penso, ke ili siavice poste estis agadintaj sammaniere, kvietigas mian konsciencon kaj mi povas diri, en aliformigo de konata citaĵo: pluherediĝas senleĝeco kaj maljustaĵo kiel eterna malsano.

Sed ni ja volas resti en la ŝatata Esterhazyparko kaj ĉe niaj psikologiaj ludoj.

Do, ni ligis ledan monujon al longa preskaŭ nevidebla fadeno, metis ĝin sur la vojon de aleo kaj tenante la finon de la fadeno en la mano, ni kaŝis nin malantaŭ arbetaĵo. Ni kalkulis ĝuste. Venis viro, ekvidis la monujon kaj rideto montriĝis en lia vizaĝo. Li rigardis destren, maldekstren kaj malantaŭen, ĉu iu venas kaj poste li rapide kliniĝis por levi la trovitaĵon. En tiu momento ni tiris la fadenon kaj la monujo malaperis de antaŭ la okuloj de la ektimigita viro, kiu insultante foriris. Ĉi tiun amuzan ludon ni kelkfoje ripetis, ĝis foje venis viro, kiu estis pli saĝa ol ni. Li metis la piedon sur la fadenon, disŝiris ĝin kaj kviete enpoŝigis la belan monujon. Ni staris mutaj kun malfermitaj buŝoj kaj rigardis stulte unu la alian.

La knabinoj ĝenerale estis malakceptataj en niaj ludoj. Nur la tre sovaĝajn el ili ni akceptis kiel kamaradinojn en niaj vicoj.

Sed poste venis la tempo, kiam ni ne sciis ĉu ni ankoraŭ luktu kun la knabinoj aŭ ĉu jam ni kisu ilin. Finfine ni decidis fari la duan kaj nun la „lasta aleo" ricevis sian ĝustan destinon. Certe ni estis feliĉaj, sed la infanparadizo fermis siajn pordegojn antaŭ ni por ĉiam kaj la revoj de oraj fiknabjaroj en la Esterhazyparko estis elrevitaj.

Malapero de la esperantista moralo?

Post la dua mondmilito de ĉiuj flankoj oni povis aŭdi pri malbona moralo civila, socia, labora kaj alispeca. Kaj mi, bedaŭrinde devas atentigi pri timiga malboniĝo de la moralo esperantista.

Ĉu ekzistas moralo esperantista? Certe, se mi per tiu ĉi koncepto indikas la iam memkompreneblan inter-esperantistan solidarecon kaj el ĝi rezultantan korektecon kaj honestecon. Kaj ĝuste pri tiu ĉi afero temas nun, speciale en korespondado.

Mi skribis bildkartojn al 9 (naŭ) gesamideanj anoncantaj sian korespondademon kaj interŝanĝemon per anonceto en „Esperanto Internacia", sed mi ricevis respondon de nur 2 (du) el ili. Ke la ceteraj sep kartoj nur tiel senkaŭze perdiĝis, estas neverŝajne.

Mi sendis salutleterojn al tri kluboj aranĝantaj letervesperon kaj promesantaj certan respondon. La promesitan certan respondon de du el ili mi atendas jam dum pli ol unu jaro. Ke mi post tia sperto ne plu salutos klubojn similokaze, estas afero memkomprenebla.

Se simplaj samideanoj ne respondas, tio finfine estas klarigebla, ĉar ili ofte nur volas ricevi multe da belaj kartoj kaj poŝtmarkoj; ĝi estas ĉiuokaze ĉagrena. Sed ke ne respondas IEL-delegitoj, malgraŭ

la aldonita servo- kaj respondkupono, tio jam estas nepardonebla. Kial ili prenas sur sin la delegitecon? Mi havis pli da tiaj okazoj.

Gesamideanoj, same kiel la mondo militsuferinta, ankaŭ nia moralo kaj samideana solidareco bezonas rekonstruon. Ni do komencu ĉiu ĉe si mem, por ke validu la belaj vortoj de unu svisa samideano: „Mi kredas, ke neniam sin turnas esperantisto al esperantisto vane."
„Esperantisto Slovaka" N-ro. 7—8/1947. EVT.

Rimarkigo: La aŭtoro de la supra artikolo bedaŭrinde pravas, sed ni esperas, ke la AEF-anoj tiurilate kondutas laŭ esperantista moralo kaj respondas ĉiun alskribon almenaŭ per unu poŝtkarto, por ke la skribintoj sciu, ĉu korespondado estas dezirata aŭ ne. Sed ofte la korespondemuloj mem kulpas, kiam ili ne ricevas respondon pro nelegeble skribita adreso. — La redakcio.

Se oni ne atentas . . .

Mi en urba parko sidis.
Jen amikon mi ekvidis.
Li promenis sur la vojo,
Mi rapidis tuj al li
Kaj salutis lin kun ĝojo
Kaj babilis iom ni.

Poste reen mi rapidis.
Sur la benk' mi reeksidis;
Sed eksaltis sammomente,
Kvazaŭ pikus min abel',
Ĉar eksidis senatente
Mi sur bela tub-ĉapel'!

Tuj mi petis la najbaron:
„Ho pardonu mian faron!
Mi bedaŭras ĝin sincere,
Mi kompensi volas ĝin!"
La alia sed kolere
Sur la vangon batis min.

Pro la forta vangofrapo
Murmuregis mia kapo,
Kaj subite jen mi vidis,
Ke min trompis malatent',
Ĉar mi fakte ja eksidis
Nur sur mia kap-tegment'!

Alois Norbert.

Balbutado erarigas

En la naĝlernejo banis
Jen tre dika viro sin.
Banejist' lin akompanis
Por instrui, gardi lin;
Li atentis kun fervor',
Ke ne dronu la sinjor'.

„Sub . . la . . akvon . ." la sinjoro
Jen balbutis do sen fin'.
La alia kun fervoro
Sub la akvon premis lin,
Kaj la viro post sekund'
Venis supren el profund'.

„Sub . . la . . akvon . ." tuj ripetis
Balbutante la sinjor'.
La servisto repuŝetis
Lin sub akvon kun fervor'.
Post la reaper' la vir'
Balbutegis sed sen spir':

„Sub . . la . . akvon . . ne . .
min . . tenu,
Tio . . ja . . tro streĉus . . min,
Kur . . acisto, . . ho . . komprenu,
Ne . . al . . mi . . permesis . . ĝin!
Ne min . . subakvi . . gu vi,
Ĉar . . ĝin ne . . eltenas . . mi!"

Alois Norbert.

LA ESPERANTO-MOVADO EN AUSTRIO

Parlamentano St. Csurgai el Budapeŝto en Vieno oficiale akceptita

Okaze de sia ĉeesto en Vieno, la hungara deputito s-ano St. Csurgai estis oficiale prezentata en la parlamento al la federacia kanceliero d-ro L. Figl, al la instru- kaj komercministroj kaj al diversaj aliaj eminentuloj. En la Viena urbdomo li estis akceptata de la urbestro generalo d-ro Th. Körner en ĉeesto de kelkaj urbkonsilistoj.

S-ano Csurgai havis la okazon montri al multaj aŭtoritatuloj la efikan sonfilmon kun Esperantoteksto pri la rekonstruado de Budapest. Urbkonsilisto d-ro V. Matejka, estro de la Viena urba kulturdepartemento, poste ordonis, ke ĉi tiu filmo estu prezentata en du gravaj popolklerigaj institutoj.

Aŭstria Esperantista delegito al Zaandam

Inter la 13.—21. 9. 1947 okazos en la urbo Zaandam, Nederlando (vidu AER n-ro 5—6, pĝ. 106/107), internacia semajno okaze la fondiĝon de la Esperanto-unuiĝo „Zaandam-Antaŭen" antaŭ 35 jaroj.

Por esprimi la koran simpation kaj amikecon de la aŭstria Esperantistaro al niaj nederlandaj samcelanoj. Aŭstria E-Federacio decidis sendi s-anon Emil Vokal (Wien) kiel oficialan delegiton de AEF al Zaandam, por ke li povu persone transdoni la salutojn kaj bondezirojn de la aŭstria E-movado.

S-ano Vokal vojaĝos kun siaj edzino kaj filineto al Nederlando, kaj la eta kvarjara Helga eble estos la plej juna Esperantistino partoprenonta la internacian kunvenon en Zaandam.

Fervojista Fakgrupo Esperantista

En la oficiala komunikilo de la Generala direkcio de la aŭstriaj ŝtatfervojoj de 21. 5. 1947 aperis noto, ke al la fervojistoj oficiale estas permesate porti la kvinpintan verdan Esperantostelon en blanka fono ankaŭ dum la deĵoro. Alfikso de Esperantovarbafiŝoj estas permesata en la deĵorlokoj kaj deĵorejoj de ĉiuj stacioj de la aŭstriaj ŝtatfervojoj.

Ekzamenoj pri Esperanto por la deĵoro sur la fervojoj samvalore kiel la ekzamenoj pri aliaj lingvoj estas aprobitaj de la Generala direkcio per skribo de 16. 4. 1947, Zl. 141/1—47.

La fervojista fakgrupo Esperantista dankas al la Gen. direkcio pro ĉi tiu grava apogo kaj antaŭenpuŝado de la Esperantomovado inter la aŭstria fervojistaro. La Esperantistaj fervojistoj estas petataj instigi siajn kolegojn lerni Esperanton.

La provizora programo de la Fervojista fakgrupo estas:

1. Propagandi kaj instrui Esperanton inter la aŭstria fervojistaro.
2. Proponi al ĉiuj kompetentaj fervojoj-entreprenoj, ke ili oficiale akceptu kaj favoru Esperanton kiel internacian trafiklingvon en la teleraporta strukturo.
3. Rekomendi al la Gen. direkcio de la aŭstriaj ŝtatfervojoj, ke ĝi konstante akcelu Esperanton inter la personaro kaj por deĵoraj celoj.
4. Interŝanĝo de aŭstriaj Esperantistaj fervojistoj dum la ferioj kun eksterlandaj samfakuloj.
5. Okazigo de renkontiĝo de la tutaŭstriaj fervojistaj Esperantistoj almenaŭ unufoje en la jaro.

Esperantistaj fervojistoj aliĝu tial al via fakgrupo kaj kunlaboru en ĝi ankaŭ aktive! Adreso: sekretario Josef Zink, Wien X., Endlichergasse 2—4, IV/17.

La grupo **„Konkordo"** Wien X., Wielandgasse 16, aranĝos kurson por komencantoj la 13-an de Septembro 1947 je la 4-a ĝis la 6-a. De la 6-a ĝis la 8-a estas grupvespero. Sendu konatulojn al la kurso kaj al la grupo. Ni ĉiusabate kunvenas.

La grupo **„Laboro“**, Vieno XVIII., rekunvenos en la popolaltlernejo, Schopenhauerstraße 49, ekde la 18-a de Septembro ĉiuĵaŭde. Gastoj estas kore bonvenaj. **Nia kurso por komencantoj:** komenciĝas marde, la 16-an de Septembro de la 18-a ĝis la 20-a.

Publika danko de la E-grupo „ESTONTO“, Linz

Kiam post la milito Linz-aj geesperantistoj komencis denove korespondadi kun eksterlandaj iamaj geamikoj kaj alilandaj eminentuloj, anoncantaj ankaŭ la restarigon de la Esperanto-grupo „ESTONTO“, bonvolaj gesamideanoj tuj apogis libervole la grupon per abunda donaco da tiom necesaj lerno- kaj legolibroj

La estraro de la Linz-a Esperanto-grupo „ESTONTO“, la grupmembraro kaj ankaŭ multaj kursvizitantoj por tio ne nur esprimas personan dankon, sed deziras danki publike al la donacintoj.

Specialan kaj varman dankon ni esprimas al:

F-ino Dorothy Wilkinson, Hillside, Huby near Leeds, Anglujo,

F-ino Muriel Such, Huby Park, Huby near Leeds, Anglujo,

S-ino W. J. Drake, 30 Lausdowne Road, Muswell Hill, London 10,

The British Esperanto Association III. 140 Holland Park Avenue, London, W II.,

S-ro Otto Walder, Eigenheim Romanshorn, Svisujo

Al la nomitaj gesamideanoj ni samtempe direktas la afablan peton, ke ili ankaŭ estonte bonvolu konservi sian favoron al la Linz-aj Esperantistoj.

Al nia danko aldonas korajn salutojn la estraro de la E-grupo „ESTONTO“
Linz, Aŭstrio.

Nekrologo

Komence de Majo ĉj. mortakcidentis per biciklo s-ano Rupert Rathberger. Li estis vere ideala kaj fervora Esperantisto, kiu ofte vespere biciklis pli ol 40 km por povi partopreni en la grupvesperoj. Esperanto-Klubo Verda Stelo en Steyr, kies ano li estis, kaj AEF konservos al la tro frue mortinta s-ano daŭran memoron.

Linz, Oberösterreich. — La 30. 5. 1947 okazis la jarkunveno de la grupo „Estonto“. Estro Karl Niggl inter alie salutis la membrojn de la Fervojista fakgrupo esperantista kaj la novaliĝintajn anojn de la kurso en Keferfeld. Poste li raportis pri la grupagado dum la pasinta jaro kaj dankis al ĉiuj aktivuloj pro ilia kunlaboro. Kasisto Teufelsbrucker donis kontentigan raporton, la kasstato estis S. 750.—. En 1946 la grupo nombris 41 anojn kaj nun 73. La novelektoj rezultigis la reelekton de la ĉiam laborema s-ano Karl Niggl kiel estron kaj ankaŭ la cetera listo de grupfunkciuloj unuanime estis elektata. Kiel Honora Grupprezidanto elektiĝis s-ano Karl Wanek.

Estro Niggl poste raportis pri la plej proksima grupprogramo kaj menciis la aranĝon de ŝipekskurso, familia vespero, vizito al grupoj en Keferfeld kaj Wels ktp. Per tio la grupo „Estonto“ montras laŭcirkonstancan viglan agadon.

Keferfeld, ĉe Linz. — Sub la lerta gvidado de s-ano Meisleder estiĝis en Keferfeld kursgrupo kies anoj aliĝis al la grupo „Estonto“ kaj al AEF. La Keferfeld-anoj klopodos laŭeble baldaŭ fondi memstaran grupon. — Ni dankas al s-ano Meisleder pro lia fervora agado kaj salutas la novajn adeptojn de Esperanto el Keferfeld en niaj vicoj. La redakcio de AER.

Knittelfeld, Steiermark. — Post kiam ni sukcesis trovi konvenan ejon, la grupo Verda Stelo denove ekprenis sian agadon kaj la grupvesperoj ree estas regulaj.

La 7. 5. 1947 okazis la ĝen. kunveno, en kiu la estraro novelektiĝis. Kiel estro estis elektata s-ano Thomas Zuber, kaj s-ano d-ro Halbedl Adolf vicestro. En la grupkunvenoj estas diskutata la plano por la aŭtuna varbagado kaj ni estas certaj, ke la grupo sub la lerta gvidado de siaj estroj bone

prosperos. Adreso: E-grupo Verda Stelo, Thomas Zuber, Knittelfeld, Landschach 4, Steiermark.

Graz, Steiermark. — E-grupo „Unueco" estis fondata la 10. 5. 1947 en ĉeesto de 78 personoj. S-ano prof. Hainscheg faris detalan kaj interesan paroladon pri la utileco kaj praktikeco de Esperanto por la tuta mondo. Kiel grupprezidanto estis elektata s-ano Norbert Bartosch. Li estas helpata de stabo da aliaj kunlaboremaj funkciuloj. La novfondita grupo preparas sin por vigla propagandlaboro venontan aŭtunon.

Voitsberg-Köflach, Steiermark. — E-grupo Verda Stelo vigle laboras. La grupanoj ĉiusemajne kunvenas por perfektiĝi en kurso. La Voitsberg-anoj kolektiĝas ĉiuvendrede je la 18-a h. kaj la Köflach-anoj samtage je la 20-a h. Kursgvidantoj estas la s-anoj Jawernik kaj instruisto Mörth. Al dommuro en la ĉefstrato estis alfiksata elmontra kesto por Esperanto-sciigoj. Aŭtune estos varbcele aranĝata E-ekspozicio. Kiel estron la grupo reelektis la ageman s-anon Johann Wakonigg.

Saalfelden, Salzburg. — La 22. 6. 47 fondiĝis en la ĉeflernejo de Saalfelden nova E-grupo. Direktoro Sappl, estro de la E-societo en Salzburg parolis pri la celo de Esperanto kaj la nova grupfondo. Landestro de AEF en Tirolo, s-ano Steiner, transdonis al la kunveno la inviton partopreni la Aŭstrian E-Kongreson en Kufstein. Ankaŭ instruisto s-ano Fötinger faris bonegan varbcelan paroladon. Inter diversaj salutleteroj troviĝis ankaŭ skribaĵo de s-ro distrikta lernejinspektoro Neumaier.

La estraron de la grupo gvidas s-ro ĉeflernej-direktoro Wallinger. Krome aktive kunlaboras la meritplena s-anino ĉeflernej-instruistino Lisl Oberlechner kaj instruistino Öllinger.

La fondkunvenon eĉ partoprenis multaj geesperantistoj el Oberösterreich kaj Tirol, tiel ke la aranĝo en Saalfelden estis ne nur loka afero, sed vera renkontiĝo inter ges-anoj el tri federaciaj landoj.

AEF kore gratulas al la nova grupo, deziras al ĝi bonan prosperon kaj dankas al la fondintoj pro ilia fervora agado. Precipe ni ĝojas pri la aktiva kunlaboro de la geinstruistoj.

St. Valentin, Niederösterreich. — La 15. 6. 1947 s-ano Franz Mayr en St. Valentin fondis novan E-grupon kiu elektis por si la nomon „Nia Majstro". En la lernejo okazas kurso kun 18 partoprenantoj. La urbestro de la loko estas amika al Esperanto kaj apogas la grupon laŭpove. Adreso: E-grupo „Nia Majstro", s-ano Franz Mayr, Klein Erla 73, Post St. Valentin.

Rimarkigo: Per tiu modesta raporto la grupo anoncas sian fondiĝon. Ni tamen scias, ke tio postulis multe da laboro kaj AEF dankas al s-ano Mayr pro lia aktiveco kaj deziras al la nova grupo multan sukceson. — La redakcio.

INFORMOJ DE LABORISTA ESPERANTISTARO

Adreso: Aŭstria Laborista Esperantistaro, Wien I., Neutorgasse 9

Ni laboru — tial I E S.

Ni laboristaj Esperantistoj de Aŭstrio, observante la Esperanto-movadon en nia lando, staras antaŭ jena situacio: AEF, la sola, superpartia Esperanto-organizo de Aŭstrio, estas konstruita kaj bone progresas. Niaj laboristaj Esperantistoj konscie helpis por la reorganizado de nia landa movado, konsiderante, ke nur organizo superpartia povas sukcesigi en vasta skalo nian Esperantan

aferon. Tamen, subteni la superpartiecon ne povas signifi por ni rezignon pri la celo, kiun ni laboristaj Esperantistoj ligas al la ideo de Zamenhof, nome pri la peresperanta laboro por la socialismo. Ni opinias, ke nun estas veninta la tempo, kiu pravigas la fondon de frakcio de la Aŭstria Laborista Esperantistaro (ALE), kiu, neniel endanĝerigante la centran organizon de nia lando, donas al ni la konkretan bazon por laboro niatendenca, por utiligo de Esperanto al la laboristaro favore al socialismo kaj por varbado inter la laboristoj kaj laboristaj partioj por Esperanto. Por efektivigi tiun laboron ni socialistaj kaj komunistaj Esperantistoj de Aŭstrio eldonas la „INTERNACIA ESPERANTO-SERVO" (IES), kiu konsistas esence el tri partoj:

1. „IES de Aŭstrio" en Esperanto, kiu enhavas a) informojn, b) artikolojn, c) leterojn, kiuj interesas la laboristaron de la landoj, ekster Aŭstrio. Ni sendas ĝin al ĉiuj laboristaj Esp.- redakcioj, asocioj, grupoj, aktivuloj ktp.
2. IES germanlingvan, kiu enhavas informojn, artikolojn, leterojn ktp. ricevitajn interŝanĝe de la lab. Esp.-istoj de aliaj landoj. Ĝi estas destinita ĉefe por nia tutaŭstria lab. gazetaro nacilingva, kiu utiligu ĝin kiel presservon.
3. Ni peras per niaj lab. Esperanto-tradukistoj la korespondadon de laboristoj neesperantistaj el Aŭstrio kun laboristoj samfakaj el la ceteraj landoj.

La punktoj 1 kaj 2 klariĝas el si mem. Temas pri informoj, artikoloj kaj leteroj, kiuj ne venas el informfontoj tiel reputaciaj kaj oficialaj kiel ekzemple Reuter, Agenturo France-Presse, Aŭstria Preso-Agenturo ktp., sed kiuj aŭ (plej bone!) venas el la plumo de laboristaj Esperanto-korespondantoj mem, aŭ estas citataj el raportoj de gazetoj ktp., pri kiuj estas supozeble, ke ili ne atingas la laboristan gazetaron en eksterlando. Ili havu karakteron aŭtentikan kaj, refutante misinformojn diversspecajn, celu klarigi pri la vera, efektiva situacio de la laboristaro. Ili priskribu la vivkondiĉojn, nutrostaton, loĝ-cirkonstancojn, laborkondiĉojn, labormetodojn, salajronivelon, salajrobatalojn, strikojn, sukcesojn de solidaraj agoj k. s. Per la reciproka interŝanĝado de la bultenoj, artikoloj kaj leteroj kaj per la eldono de presservo en la nacia lingvo oni sukcesas a)fari servon al la vero kaj al la laborista movado ĝenerale, b) fari servon al Esperanto, kiu estas efike propagandata per sia praktika utileco mem.

La punkto 3, kiun ni transprenas de la iama Proleta Esperanto Korespondado, estas esence grava kaj plenumenda konscience kaj discipline: Ni kontaktigu la diverslandajn neesperantistajn laboristojn de egalaj produktobranĉoj per nia IES kaj ebligu al ili korespondi pri la supraj temoj kaj krei inter si la senton de internacia solidareco, kiun la laboristaro tutmonda tiom ege bezonas por firmigi kaj konstantigi la pacon kaj por sekurigi la vojon al socialismo.

Jen kelkaj praktikaj konsiloj por la efektivigo de la tria parto de IES: Iru al viaj laboristaj kolegoj en viaj deĵorejo, sindikato, sportklubo, studrondo k. s. kaj konvinku ilin pri la intereseco kaj avantaĝeco de la pensinterŝanĝado kun samfakulaj kamaradoj el iuj aliaj landoj. Instigu ilin al la kolektiva verkado de letero, kiun vi transprenas kaj traduk(ig)as kaj sendas kun la (kopio de la) originalo al la IES-Centro en Vieno. Tiu ĉi — se ĝi estas ĝeneralinteresa — enbultenigas ĝin aŭ ekspedas ĝin rekte al la IES-Centro de la lando, kun kiu la korespondo estas dezirata. Tiu centro siaflanke tradukas kaj transdonas ĝin al la respektivaj samfakaj laboristoj por organizi la respondon.

Por finance garantii la funkciadon de la servo oni (provizore) petu por la kostoj de afrankado, papero, kovertoj, la trioblon de normala aleksterlanda leterafranko (kaj eventuale donacon). Por la ekspedokostoj de IES-Centro oni finkalkulu monate po letero la duonon de tiu ĉi sumo (kio ekvivalentas al

1 letero al eksterlando kaj 1 respondletero al via adreso en Aŭstrio). La alian duonon kaj la eventualajn donacojn uzu por viaj diversaj elspezoj por korespondado ktp.

Kaj nun, karaj gekamaradoj, ek al la aktivado: ni laboru — kaj tial IES!

La laborkomitato de ALE.

Letero al la Internacia Socialista Konferenco en Zürich

Okaze la Internacia Socialista Konferenco en Zürich, Svisujo, en Junio 1947, la estraro de Aŭstria Laborista Esperantistaro sendis al ĝi jenan leteron:

La Aŭstria Laborista Esperantistaro salutas entuziasme la 3an Internacian Konferencon de pli ol dudek Socialistaj Partioj diversnaciaj!

Sciante, ke ĉefe estos traktataj la 3 demandoj: Germanio, Italio kaj Hispanio, ni estas certaj, tiuj ĉi demandoj estos ankaŭ bone kaj ĝuste solvitaj, laŭvole de la klaskonscia laboristaro tutmonda! La Aŭstria Laborista Esperantistaro, kiel malgranda parto de la tutmonda laboristaro, same konfidas al tiu ĉi Konferenco.

Tiusence ni deziras al la 3a Internacia Socialista Konferenco plenplenan sukceson!

Sed samtempe ni memorigas ĉiujn delegitojn, ke por pli intimaj rilatoj inter la Socialistaj partioj diversnaciaj kaj por pli bona interkompreniĝo inter la socialista laboristaro tutmonda estus necese ankaŭ forigi la lingvajn barojn kaj pro tio akceli vastskale la lernadon de la internacia lingvo Esperanto inter la laboristaro ĉiulande.

Por internaciaj konferencoj necesas internacia lingvo!

Tial sekvu la imitindan ekzemplon de la hungara socialista partio, kiu jam akceptis Esperanton en sian programon! Eĉ en la malproksima oriento la nun tre progresema Socialista partio de Japanio faris la saman! Kial ne ĉiuj?

Por la estraro de la Aŭstria Laborista Esperantistaro
Ludwig Sager.

Laborkunsido en Kufstein

Dum la ĉi-jara landa E-kongreso en Kufstein aranĝos la Aŭstria Laborista Esperantistaro la 29an de Aŭgusto (15a—17a horo) * laborkunsidon, kies tagordo estos:

1. Salutvortoj de la estro L. Sager (Wien),
2. Raportoj,
3. Celo kaj tasko,
4. „Internacia Esperanto-Servo",
5. Oficiala fondo de la
   a) E-laborista frakcio en la kadro de A. E. F.,
   b) SAT-rondo (laŭ deziro de la Aŭstriaj SAT-anoj),
6. Elekto de la agad-komitato,
7. Eventualaĵoj.

Ĉiuj gek-doj. el la tuta Aŭstrio estas bonvenantaj! — Sed ni atentigas vin, garantiu jam nun vian voĉdonan rajton per la membriĝo (respektive gastmembriĝo) ĉe la Aŭstria Laborista Esperantistaro „Nia vojo"! Pri tio vidu la alvokon en la A. E.-Revuo nro. 4/5 de 1946, gĝ. 75 kaj nro. 1/2 de 1947, pĝ. 21!

Monata laborkunsido regula

Regule la unuan sabaton ĉiumonate okazadas je la 16a horo laborkunsido en la Viena E-Centro, I., Neuthorg. 9. Ĉiuj gek-doj. partoprenu laŭeble!

Faka kunsido de la Naturamikoj-E.-grupo en Kufstein

(Komenco: 13.30a horo)

Tagordo:

1. Saluta kaj enkonduka parolado de la provizora estro, kamarado Josef Eder (Graz).
2. Raportoj,
3. Internaciaj interrilatoj,

*) prokrastita (vidu la lastan informon sur la kovrilpaĝo!)

4. Starigo de fakreferatoj por ĉiu liglando,
5. Elekto de la centra estraro kaj sidejo de centro,
6. Estontaj planoj,
7. Eventualaĵoj.

Komunikoj de la Aŭstria SAT-peranto (L. Sager, Wien XVI., Maderspergerstraße 14/12) **Postliverado de „Sennaciulo"**

Laŭ sciigo de la „S.-ulo"-redakcio en Parizo ne estas eble, liveri la pasintajn numerojn de „Kosmopolito" kaj „Sennaciulo", ĉar ĉiuj estas elĉerpitaj. Restas nur la strikte necesa kvanteto por la asociaj arkivoj. — Do, la papermanko regas ne nur en Aŭstrio . . !

Libro-mendado el la SAT-eldonejo

Gis kiam la poŝt-trafiko ebligos la sendadon de pli granda kvanto da libroj el Parizo, la dezirataj libroj estos haveblaj rekte ĉe la SAT-peranto. Sed ankaŭ nuntempe la mendado de SAT-libroj (laŭ katalogo) estas ebla pere de la SAT-peranto. Nur la poŝtafranko estas pli multekosta, ĉar ĉiu unuopa mendanto devas pagi krom la libro-prezo ankaŭ la afrankon por la alsendo el Parizo (kompreneble en aŭstriaj ŝilingoj en la poŝtŝpark.-konton de la SAT-peranto. — Postulu do poŝtpagilon de li).

SAT-insignoj

Ili jam estas menditaj en Parizo kaj verŝajne rekte haveblaj dum la Aŭstria E.-landkongreso en Kufstein, al kiu la SAT-peranto certe partoprenos.

Memoriga manifestacio en Bruselo

En ĉi tiu jaro okazos en Bruselo memoriga manifestacio pri la datreveno de la kreado de la fama verko „La Komunista Manifesto" de Karlo Marx (1847—1947).

La brusela laboristaro invitas la socialistajn kaj komunistajn kamaradojn ĉiulande organizi jam nun karavanojn por portopreni la solenaĵojn.

Pro la specialaj cirkonstancoj en Aŭstrio vojaĝo al Belgujo bedaŭrinde ne estas ebla, sed ni petas ĉiujn soc. kaj kom. Esperantistojn, ke ili almenaŭ sendu al la Bruselaj k-doj leteron por esprimi memore al la kreinto de la scienca socialismo nian solidarecon kun ili. Adreso: Brusela Laborista Esperantista Grupo, sekretario F. Debaene, 9, rue Lebeau, Bruxelles, Belgujo.

Serĉataj SAT-anoj aŭstriaj!

K-do. Edi H a i d e r, loĝinte antaŭ la milito en Graz, Hirtengasse 11—2, estas serĉata de sia angla kdo. John Cairns el Skotio.

K-dino. Hilde D i l l e r, bankoficistino, loĝinte iam en Linz, Gesellenhausstraße 15/I, estas serĉata de sia sveda kdo. Per Petersson el Rottne.

K-do. Friedrich L e t t n e r, loĝinte iam en Salzburg, Linzer Bundesstr. 50, ne donis vivsignon ekde Junio 1944. Tial li estas serĉata de sia franca k-dino. R. Guédon el Ramonchamp.

L a i a m a g e r m a n a s o l d a t o (d e v i g a t a A ŭ s t r o!), kiu 1942 estis kazernita en lernejo de Hago, Lineusstr. (Hollando), estas serĉata de sia holanda k-do. W. Wagner el Hago. La nomo de la Aŭstra k-do. bedaŭrinde ne estas konata, sed nur, ke li tiam (1942) estis 22jara agrabla kaj afabla blondulo, kiu eĉ tiam montris sian ĝustan, sinceran kaj prudentan pensmanieron, estinte inda SAT-ano.

La cititaj gek-doj, estas petataj, bonvole doni vivsignon al la Aŭstria SAT-peranto L. Sager, Wien XVI., Maderspergerstraße 14/12.

Aperis IES de Aŭstrio n-ro 1.

Per la fervora kunagado de gekamaradoj Bekiĉ, Brettmaisser, Dalamaßl, Haiderer, Kraus, Marsänger, Zimmel, Zöchling kaj Zottel estis jam eble aperigi la 1-an numeron de IES. La numero estis 7-paĝa, kun presita titolo, cetero hektografita, entenanta informojn por la internacia laboristaro pri la cirkonstancoj en Aŭstrio. Alvenis ĝis redaktfino aprobaj skriboj kaj gratuloj el Hungario, Svedio, Ĉekoslovakio, Britio, Belgio, Francio kaj Aŭstrio.

Aperas la unuaj interŝanĝaj gazetoj. Gekamaradoj en Aŭstrio, kiuj deziras ricevi IES, donacu po ekz. 50 g.

Kiu posedas malnovajn ekzemplerojn de SENNACIULO, SUR POSTENO kaj PEK-BULTENO de Aŭstrio kaj aliaj landoj, estas petata disponigi ilin al la laborkomitato de ALE por ekspozicio kaj enarkivigo.

Kiu scias ion pri la malnovaj IPE-aktivistoj Bert Turner (Edinburgh), gek-doj Keable kaj August Respe? Bv. informi k-don Hugo Kraus (Lageto), Vieno XVIII/110, Salierigasse 25.

IES-fonduso. La laborkomitato de ALE danke kvitancas jenajn donacojn por la IES-fonduso: listo 1:
Winkler 15, Hütter 5, Vokal 5, Zottel 5, Krautschneider 5, Schneider 5, Neubauer 2, Dalamaßl 2, Heini 2, Benkl 2, Wallner 5, Zöchling 10, Kral 10, Kraus 5, Haiderer 15, Schertler 5, Petorius 1, Loibel 5, Schimke 3, Hirnich 5. Sumo 112.— ŝilingoj. Aliaj gekamaradoj imitu!

Unua interlanda priparolo de IES.

Okaze de konferenco inter hungaraj kaj aŭstriaj gesamideanoj, okazinta la 18-an de julio en la Esperanto-Centro de Vieno, reprezentantoj de la laborista Esperantistaro interparolis pri la Internacia Esperanto-Servo kun k-doj Bleier, Nagy kaj Robitsek. Oni konstatis plenan samopiniecon pri ĉiuj punktoj kaj la hungaraj k-doj promesis starigi la servon laŭ nia aŭstria modelo.

Hungara Socialdem. Partio oficiale agnoskis Esperanton

„Heroldo de Esperanto" ricevis de la nomita partio oficialan leteron Esperantlingvan kun la teksto de la rezolucio pri Esperanto, akceptita dum la 35-a partikongreso (rezolucion legu en AER 3—4/1947 pĝ. 57) kaj jena enhavo:

La estraro de la partio informis la Esperante parolantajn socialistojn pri tiu ĉi decido pere de la Esperantlingva gazetaro. Laŭ la enhavo de la decido la Socialdem. Partio en Hungarujo estas preta komenci interrilatojn kun la estraro, organizaĵoj kaj gazetaro de la eksterlandaj fratpartioj, kaj samtempe ĝi subtenas ĉiujn klopodojn, kiuj deziras evoluigi inter la membroj de la frat-partioj kiel eble plej intensajn rilatojn. Por la aranĝo de la korespondaĵoj Esperantlingvaj, alvenontaj el eksterlando, kiuj rilatas la internacian laboristan movadon, nia partio havas konvenan personaron. La senditoj de la frat-partioj rajtos salutparoli dum nia proksima parti-kongreso ankaŭ en Esperanto.

La Socialdemokrata Partio en Hungarujo dum sia longdaŭra ekzisto klopodis ĉiam, por havi amikan kaj viglan interligon kun la eksterlandaj frat-partioj. La partio konsideras ankaŭ Esperanton taŭga ilo, per kies helpo la socialdemokratiaj partioj povas servi sur internacia tereno la efektivigon de siaj celadoj.

La Estraro de la Socialdemokrata Partio,
Ĉefsekretario: Arpad Szakasits.

Nachtrag zur Rubrik „Esperantobewegung in Wien".

Die Wiener Volkshochschulen im V., IX., X., XI., XVIII. und XXI. Bezirk haben Esperanto in ihr Kursprogramm aufgenommen. Im Volksbildungshaus V., Stöbergasse, ist auch ein Esperanto-Kinderkurs angekündigt. — Wir bitten unsere Freunde, diese Kurse durch rege Teilnahme zu unterstützen.

Gleichzeitig machen wir auch auf das übrige sehr wertvolle Kursprogramm der Wiener Volksbildungshäuser aufmerksam; ausführliche Kursverzeichnisse sind in den einzelnen Bezirken erhältlich.

KATOLIKA ESPERANTA VIVO

Adreso: Aŭstria Katolika Ligo Esperantista sekretario, Walter Murak, Wien III., Beatrixgasse 19/9, Aŭstrio

Oficialaj sciigoj de I. K. U. E.

La Internacia Konferenco kaj Generala Kunveno de I. K. U. E. okazos en „Drakenburgh", Hilversum, Nederlando, de 2.—4. 8. 1947.

Tagordo la 3. 8. 1947:

8.00 h. Sankta meso, celebrota de sac. prof. A. Beckers, vizprezidanto de I. K. U. E. kun prediko de Patro J. F. Smeehuizen S C. J., direktoro de la Libro-Elekt-Servo de I. K. U. E. Komuna Gregoria Kanto.

9.00 h. Matenmanĝo.

10.00 h. Generala Kunveno de I. K. U. E.

1. Malfermo per la prezidanto. — 2. Raportoj de la ĝenerala sekretario-kasisto pri I. K. U. E. kaj E. K. — 3. Raportoj pri la Internacia Katolika Informejo. — 4. Raportoj pri la Libro-Elekt-Servo. — 5. Raportoj pri la Serva Organizo. — 6. Diskuto pri la estonta kaj tuja evoluigado de I.K.U.E. kaj E.K. kaj ĝiaj help-organizoj. — 7. Diskuto pri la stato de la nunaj ĉefestraranoj kaj elekto de minimume unu nova funkciulo. (Pro la milito ne estis eble precize sekvi la statutojn Kion fari estonte?) — 8. Libera diskuto. — 9. Fino.

En ĉi tiu kunveno havas voĉdonrajton: 1. La ĉefestraranoj. — 2. Du reprezentantoj de la Landaj Ligoj, inter kiuj la prezidanto de Anglujo, Argentino, Aŭstrio, Belgujo, Ĉeĥoslovakujo, Italujo kaj Nederlando.

Himno Katolika

kantebla laŭ la Himno Esperantista de F. de Ménil

Tra la vasta globo de la mondo
oni aŭdas ĉie pri frateco
kaj pri unu familia rondo
kunligota per la amikeco,
for dividoj, for la bataladoj!
Ĉiam paco, ĉie nur la amo
regas sen mizeraj disputadoj
inter la infanoj de Adamo!

Duba ŝajnas iom l'idealo,
pri prapatra peko kaj batalo,
voĉo sonas el la paradizo
pri la ĉiujn difektiga krizo!
Tra la historio de l'homaro
ĉiel bruas himno de malamo,
atestante dum la miljararo
pri la malvenkego de Adamo.

Goje tamen ni kuraĝas kanti
belan himnon de l'homara paco,
se l'homaro volas nur ekkanti
himnon sanktan de la Krista graco.
Nur la graco de la alta ĉielo
bridos de l'homaro la pasiojn,
nur la Kristo vokas al la celo,
al frateco la Adamajn idojn!

Prof. J. van der Waal.

Mortinto por la kredo

Kiu skribos historion de la Esperanto-movado inter katolikoj, tiu nepre nomu D-ron Metzger, unu el ĝiaj plej favoraj pioniroj, fondinton kaj estron de la Societo por Kristo la Reĝo. Kiel kunlaboranto de „Blanka Kruco" kaj de „Katolika Mondo", kiel organizinto de la kongresoj de IKA en 1921—1933 kaj fervora helpinto de Mondjunularo Katolika (MOKA), li akiris bonfamon inter katolikoj ĉiulandaj. Lia vigla temperamento ekkaptis magie ĉiun parolanton kun li. — La nacionalsocialismo ne forgesis lin, la ĉiaman „batalanton por paco inter la popoloj". Li estis kaptita ĝuste en la festtago Petro kaj Paŭlo 1943 kaj post dekmonata malliberigo oni senkapigis lin la 17an de aprilo 1944. D-ro Metzger havis la mirindan kuraĝon postuli de Hitler, ke li abdiku.

P. Heinrich Klein.

Sankta estu la edzeco!

Papo Leo XIII. deklaris: Kiom da malbonaĵoj rezultas el la disigoj de la geedzoj, estas konataj. Pro ili la geedzligoj fariĝas ŝanĝeblaj: la reciproka amo malpliiĝas, okazas senmoraliga logo al malfidelo, malutilas al la edukado de la infanoj, malfirmiĝas kaj degradiĝas. — Jam ofte la historio evendentigas, ke la papoj rezistis al la plej potencaj princ-regantoj, kiuj minace postulis la eklezian aprobon de siaj geedz-disigoj. Per tio la papoj estis pioniroj de la bonmoraleco de la popoloj.

Ekleziaj sciigoj

La katolika eklezio estas kun preskaŭ 400 milionoj da anoj (=18,8%) la plej granda religia komuno sur la Terglobo.

Ĉinujo havas nun sian unuan reprezentanton ĉe la Vatikano, la konatan katolikon juriston D-ron John C. H. Wu, nun kun la titolo ministro. Li alvenis kun siaj 13 infanoj en Romo.

Papo Pio XII. diris: „La katolika eklezio havas la taskon proklami al la mondo sopiranta pli bonajn kaj pli perfektajn formojn de la libereco, la plej altan kaj plej necesan scigon: la indecon de la homo, lian internan vokon al infaneco de Dio. Tio estas la potenca voko, kiu en ĉiuj landoj resonas de la kripo de Betlehemo gis la plej eksteraj limoj de la Tero en tempo, dum kiu bedaŭrinde tiu indeco estas degradita.“

Austria Esperanto-Instituto

1. Niaj literaturaj konkursoj.

La juĝantaro elektita por la konkurstradukoj de „Urwaldfrieden“ de Peter Rosegger, post konscienca ekzamenado decidis rekoni kiel plej bonan tradukon tiun de s-ano Hugo Kraus, kiun ni publikigas ĉi-sube. Sed ĉar la nomita samideano estas mem ano de la Esperanto-Instituto, li laŭ la akceptitaj reguloj ne rajtas ricevi premion.

Tial la dediĉitaj premioj estas atribuitaj laŭvice al jenaj gesamideanoj, kiuj sinsekve liveris la plej bonajn tradukojn post la unue nomita:

1a premio: 50 S al s-ino Jenny Weleminsky,
2a premio: 30 S al s-ro Max Bittl (precipe laŭdinda pro aldonitaj lingvaj klarigoj pri la elektitaj vortoj),
3a premio: 20 S al s-ro V. Bernhard.

Jen la traduko de s-ano Hugo Kraus:

PACO DE PRAARBARO

de Peter Rosegger

(El la „Verkoj de l'arbar-lerneja instruisto“)

Al mi ja estas agrable en la arbaro. La malmultaj homoj, kiuj min vidas iri en la arbaron, postrigardas min kaj ne povas kompreni, kial mi, junulo, tiel vagas en la senhomaj regionoj. Ho jes, evidente, mi de tago al tago plijuniĝas kaj mi komencas flori. Mi resaniĝas. Tion kaŭzas la freŝa, origina Di-kreaĵaro, kiu min ĉirkaŭvivas.

Sentimentan revadon mi ne faras. Kiel ĝi penetras en la animon tra la okuloj kaj oreloj kaj ĉiuj sensoj, la kara, la bela arbaro, tiel mi volas ĝin ĝui. Nur homo nesocietema trovas la arbaron; kiam oni ĝin serĉas plurope jen ĝi fuĝas kaj nur la arboj restas.

Ili ne vidas la arbaron pro la arboj. Ha, eĉ pli, aŭ pli ĝuste ankoraŭ malpli,

ili ankaŭ ne vidas la arbojn. Ili nur vidas la lignon, kiu servas por ĉarpentado kaj karbigado, la branĉetaron, kiu utilas por balailoj.

Aŭ ili malfermas la grizajn okulojn de l'saĝeco kaj diras: Tiu ĉi apartenas al tiu klaso, aŭ al tiu ĉi — kvazaŭ la centjaraj abioj kaj kverkoj ĉiuj estus lernejanetoj.

Al mi ja estas agrable en la arbaro. Tiom longe kiom mi ĝin ĝuas, mi pri ĝia utileco, kiel tiun utilecon komprenas la profitemo de la homoj, ankoraŭ volas esti aŭdinta neniun vorton; mi volas esti tiom infane senscia, kvazaŭ mi nur hodiaŭ estus falinta de la ĉielo sur la molan, malvarmetan muskon en la ombro.

Reto de radikoj min ĉirkaŭas, parte ĝi suĉas el la tero por siaj arboj la patrinan lakton, parte ĝi klopodas interplekti kun si la muskan grundon kaj (la) Andreas Erdmann sur ĝi. Mi milde ripozas sur la brakoj de l'reto — sur brakoj patrinaj.

Estas malhele, kiel en gotika templo; la pingloarbaro konstruas la pintarkan stilon! Supren leviĝas la centmil turetoj de la arbopintoj; inter ili suben, sur la ombran grundon, lumas, kvazaŭ distranĉita je malgrandaj tabuletoj, la profunda bluo de l' ĉielo. Aŭ alte supre blankaj nubetoj velveturas for kaj penas ekvidi min, min, la vermeton en la arbarfelto.

Jen io flustras, jen io siblas; parolas inter si la arboj. Revas la arbaro.

Floro granda, neĝblanka, alportiĝas de l'vento; ĉu do la pingloarbaroj ne floras en la sangogutoj de siaj purpuraj strobiloj? De kie la blanka floro? Gi estas papilio, kiu, erarfluginte for de sia suna herbejo, nun timplene flugetas en la malhelo de l'arbaro.

Dum mia tuta vivo mi ne vidis teksitan maton tiel rimarkindan kiel tiun multkoloran, mirindan plektaĵon de l'muska grundo. Tio estas arbaro en miniaturo kaj en la sino de ĝia ombro eble ripozas denove kreaĵoj, kiuj kiel mi rigardas la eternan teksaĵon de la kreado. Hej, kiel la formikoj rapidas kaj kuras, kiel per siaj hardikaj brakoj ili ĉirkaŭkrampas la plej etajn de l'malgrandaĵoj, opiniante veneni ĉion malamikan per sia korodanta likvaĵo; ankaŭ ili certe volas ankoraŭ akiri la mondon antaŭ la tago de l'mondpereo.

Brilanta skarabo observis ilin, ĝi pensas malgravige pri la penantaj rampuletoj, ĉar ĝi mem ja havas flugilojn. Nun ĝi petole flirtas supren, kaj briletanta ĝi flugas ronde, kaj subite ĝi estas ĉirkaŭvolvita kaj katenita per ŝnuroj. La araneo je tiu aĵo jam longe estis silente kaj diligentege laborinta; vualo, kia pli delikata ne estas teksata en la mondo, estis iĝinta la mortvestaĵo de la radianta skarabo.

La birdetoj en la branĉaro volas ankaŭ montri siajn artlaborojn; tie, kie la branĉetoj estas plej densaj, ili plektas per tigoj kaj branĉetoj lulkorbeton por sia junuletaro. Kaj kiam ĝuste je ilia plaĉo la suno staras sur la ĉielo, jen ili kantas kaj jubilas dum sia laboro, tiel, ke iliaj kantoj resonas en ĉiuj pingloj kaj arboj; sed alie ili kaŭras en la nesto kaj bekumas kaj enmetas la delikatajn, diverskolore striitajn ovojn.

Mi elpaŝas sur la helan interarbejon. Tremanta aerblovo tuŝetas min renkonte, koketas kun la bukloj, kisas la vangojn, tiel ke ili ruĝiĝas. Helverda erikobranĉaĵo kun la ruĝaj florsonoriletoj de la beroj tie ĉi, kaj malhele brilanta vakcinia foliaro, la ĉiamverda laŭro de niaj alpoj por la digna poeto de l'arbaro, kiam tia al la mondo naskiĝas. La arbara abelo susuras vage sur la arbustoj, kaj ĉiu floro por ĝi estas manĝpretigita tablo.

Sur la deklivo apud la dornarbusto kaj la sovaĝaj rozoj kuŝas, faligite de l'ventego, de antaŭ multaj jaroj la skeleto de grandega piceo, ŝajne blanka kiel eburo. Alten sterniĝas la radikoj, kiel iam ĝia pinto, kaj unu heliko estis erare rampinta malcentren sur rigida branĉo de la radiko, nun apenaŭ povante retrovi sian vojon al la grundo.

Kie ne kondukas vojo, tie kondukas la mia — kie estas plej krute, kie la feltaĵo de l'alnoarbustoj kaj veproj estas plej densa, kie kreskas la (Hundsbeere), kie la kolubro bruetas en la flava fagofoliaro de la pasinta jaro. Sovaĝaj kokbirdoj ektimas pro mi kaj mi pro ili kaj miaj piedoj estas la malfeliĉego de la formikoj, kaj mia antaŭenluktanta korpo estas la Dia vipo kontraŭ la araneoj, kies ŝpinaĵoj detruiĝas je tiu somera tago.

Estas plezurego, tiel penetri en la sovaĝan arbaron, en la lokojn krepuskajn kaj neesploritajn; tio, kion mi supozas, min incitas pli ol tio, kion mi scias; tion, kion mi esperas, mi preferas je tio, kion mi havas.

En la venonta numero ni publikigos interesajn tradukkomparojn kaj eventuale, laŭ la disponebla loko, ankoraŭ unu aŭ alian el la premiitaj konkurslaboroj.

2. Tradukindaj literaturaj verkoj.

Por ke la laboro de niaj tradukontaj gesamideanoj — ĉefe en la liglandoj-ne estu sencela kaj por ke niaj amikoj ne traduku verkojn, kiuj jam estas tradukitaj aŭ kiuj ne interesas la eksterlandanojn, nia literatura sekcio faris ĉi tiun proponon de verkoj tradukindaj al Esperanto. Ni rimarkigas samtempe, ke laŭ nia opinio estus preferinde traduki verkojn el nia a ŭ s t r i a literaturo kaj lasi la tradukon de aliaj germanlingvaj verkoj al gesamideanoj el la aliaj germanlingvaj landoj.

Jen nia propono:

Adalbert Stifter: Abdias — Narrenburg — Nachsommer.
Charles Sealsfield (Karl Postl): Der Kampf um das Blockhaus — Die Prärie am Jacinto — Das Kajütenbuch.
Franz Grillparzer: Elekto el lia membiografio.
Ferdinand von Saar: Die Troglodytin — Innozens — Der Sündenfall.
Ebner Eschenbach: Bozena — Das Gemeindekind — Der Vorzugsschüler — Lotte, die Uhrmacherin — Die Freiherrn von Gemperlein.
Ludwig Anzengruber: Elekto el liaj kalendaraj rakontoj.
Peter Rosegger: Die Schriften des Waldschulmeisters — Elekto el lia libro — „Als ich noch ein Waldbauernbub war."
Stephan Milow: Arnold Frank.
***Arthur Schnitzler:** Fräulein Else.
Philipp Fallmerayer: Der heilige Berg Athos.
Jakob Julius David: Das Höferecht — Der Übergang.
***Anton Wildgans:** Musik der Kindheit.
Karoline Pichler: Denkwürdigkeiten.
Ada Christen: Jungfer Mutter.
***Felix Salten:** Bambi.
***Karl Schönherr:** Elekto de rakontoj.
***Alfons Petzold:** Elekto de rakontoj — Das rauhe Leben.
Ferdinand Nürnberger: Der Amerikamüde.
***Ernst Lothar:** Engel mit der Posaune.
***Joseph Roth:** Radetzkymarsch.
***Maria Eugenie delle Grazie:** Der Liebe und des Ruhmes Kränze.

---

* Tiuj libroj ne estas publikigeblaj sen permeso de la aŭtoro, respektive de la eldonejo kiu disponas pri liaj rajtoj.

3. Vortaroj. La vortara sekcio de la AEI pretigis en la lasta tempo:

a) unu ĝeneralan vortaron Esperanto-germanan en la proksimuma amplekso de „Bennemann". Ĝi aperos antaŭvideble en Septembro 1947.

b) Laŭ propono de grava aŭtomobilista gazeto „Austro-Motor" la vortara sekcio tradukis aŭtoteknikan vortareton, kiun la redaktoro de la nomita gazeto volas aperigi por proponi la uzon de Esperanto al ĉiuj aŭtomobilistoj, ŝoforoj, aŭtoriparejoj, benzinvendistoj ktp. — En la lasta numero de „Austro-Motor" jam aperis ĉefartikolo favora al Esperanto.

4. Niaj kursoj.

La preparkurso por la ŝtata instruekzameno estos en Septembro daŭrigata ĝis la aŭtunaj ekzamenoj. Nova preparkurso povos komenciĝi nur post sufiĉaj novaj anoncoj.

Ĉiuokaze meze aŭ fine de Septembro komenciĝos po unu nova kurso por komencantoj kaj por progresintoj en la lernejo Renngasse 20. Pri la tempo kaj kondiĉoj interesiĝantoj bonvolu informiĝi en la „Esperanto-Centro!"

INTERNACIA ESPERANTO-MOVADO

Universala Esperanto-Asocio

Centra oficejo: Heronsgate, Rickmansworth (Herts.), Anglujo

Filia oficejo: Geneve, Palais Wilson, Svislando

Ĉefdelegito por Aŭstrio: Raimund Cech, Wien VII., Lindengasse 8, II/11

La renuuigita internacia organizo Esperantista jam funkcias. Ĉiuj aŭstriaj aktivaj geesperantistoj estas invitataj aŭ realiĝi aŭ novaliĝi al UEA. La estraroj de la aŭstriaj E-societoj aŭ grupoj estas petataj inviti siajn anojn aliĝi kaj transpreni funkcion de loka UEA-delegito.

UEA-kotizoj por 1947:

Membreco kun jarlibro (M. J.)	ŝil. 8.—
Membreco, jarlibo, abono al revuo „Esperanto" (M. A.)	„ 20.—
Subtenanta membreco kun jarlibro kaj abono (M. S.)	„ 40.—
Abono al revuo „Esperanto" (por grupoj aŭ societoj)	„ 15.—

Kotizojn sendu per poŝta transpagilo al la ĉefdelegito de UEA.

En la kadro de la Aŭstria Esperanto-Kongreso en Kufstein, 29.—31. 8. 1947, okazos fakkunveno de UEA-anoj.

S-ano Hans Zeller, Steyr, kiu lastjare funkciis kiel IEL-delegito transdonis ĉiujn agendojn al la UEA-ĉefdelegito. Pro sia fervora agado li meritas multan dankon.

La ĉefa tasko de ĉiuj UEA-anoj devas esti konkorda kaj harmonia kunlaboro kun la lokaj E-grupoj kaj kun la superpartia landa E-organizo, kun nia Aŭstria Esperantista Federacio.

R. Cech, ĉefdelegito de UEA por Aŭstrio.

Kunveno de Danublandaj Esperantistoj en Vieno.

Konsiderante la gravecon de komuna lingvo precipe por la diverslingvaj popoloj de la Danubvalaj landoj, la Aŭstria Esperantista Federacio invitis la reprezentantojn de la Danublandaj Esperanto-organizoj, ke ili, pasante Vienon por veturi al la 32 a Universala Esperanto-Kongreso en Bern, kunvenu en la Esperanto-Centro de la Aŭstria Esperantista Federacio, por priparoli la komunajn interesojn de la Danublandaj esperantistoj.

Tiu ĉi kunveno okazis la 25an de Julio 1947, antaŭtagmeze, en la kunvenejo de la Esperanto-Centro, Vieno I., Neutorgasse 9. Pro la postmilitaj malfacilaĵoj koncerne pasportojn, vizojn, valutojn ktp. bedaŭrinde nur kelkaj hungaraj samideanoj sukcesis veni ĝustatempe. Inter ili distingiĝis la eminentaj samideanoj Bleier, Baghi, Kaloscay kaj Csurgai. La invititaj bulgaroj, rumanoj kaj poloj senkulpigis sin pro la diritaj malfacilaĵoj.

Prezidis unue d-ro Führing, sekcia konsilisto en la aŭstria ministerio por instruado, la prezidanto de la aŭstria societo de la amikoj de Esperanto, poste d-ro Grimme, vicprezidanto de la Aŭstria Esperantista Federacio.

Oni priparolis jenajn temojn: 1) Esperanto kaj la lernejo, 2) Esperanto kaj la trafiko kaj turismo, 3) kunlaboro de la Danublanda esperantistaro.

Pri 1): d-ro Führing skizis la situacion, akcentis le Esperantemon de la aŭstria registaro, sed prezentis la malhelpojn per la kvarflanka okupado de Aŭstrio. Ĉiu el la okupantaj aliancanoj postulas enkonduki sian lingvon en la aŭstriajn lernejojn.

S-ano Baghi raportis favore pri Hungarujo, kie sole inter la parlamentanoj ekzistas 40—60 „amikoj de Esperanto". Oni eĉ planas leĝon pri la enkonduko de Esperanto, sed la urbo Budapest estas ankoraŭ pli favora ol la ŝtato.

S-ano Cech raportis pri Ĉehoslovakujo, de kie ni ankaŭ aŭdis jam tre esperigajn raportojn. D-ro Grimme atentigas precipe pri propono de la ĉehoj klopodi ke la registaroj deklaru sin pretaj enkonduki Esperanton, se almenaŭ 3 ŝtatoj akceptas la saman proponon. — La kunvenintoj interkonsentas, proponi, ke oni enkonduku Esperanton ĉie en la kvaran (aŭ lastan) klason de la elementa lernejo, antaŭ komenco de la „meza lernejo", kaj provizore nur kiel nedevigan fakon

Pri la 2a ĉefpunkto „Esperanto kaj la trafiko (turismo)" S-ano Cech, la prezidanto de la „Aŭstria Esperanto-Servo" kaj samtempe ĉefdelegito de UEA por Aŭstrio, raportis, aludante la reunuigitajn UEA kaj IEL, la entreprenojn de la aŭstria Esperanto-eldonejo „Tramondo", la farojn de la aŭstria Esperanto-Radio-informservo, la movadon inter la poŝtistoj kaj fervojistoj ktp. Koncerne aŭtomobilismon s-ano Werner kiel sekretario de la Aŭstria Esperanto-Instituto, raportas pri lastatempe prilaborita aŭtoteknika vortaro, iniciatita de grava fakorgano „Austro-Motor". Pri la movado ĉe la hungaraj policistoj raportis s-ano Baghi.

En la debato pri la 3a ĉefpunkto „kunlaboro de la Danublanda esperantistaro" oni decidis

a) sin direkti laŭ la proponoj de la hungaraj esperantistoj faritaj jam okaze de la unua vizito de s-ano Csurgai en Vieno, inter kiuj estas la plej gravaj: Reciproka konatigo de sukcesoj, amasa partopreno de la landaj kongresoj, aranĝotaj laŭeble proksime de la komuna landlimo, interŝanĝado de la oficialaj organoj, zorgado ke la diplomatoj de la ambaŭ landoj ricevu regule informojn per la respektivaj Esp.-organizoj ktp.
b) Oni decidis akcepti kaj rekomendi jenan rezolucion de s-ano Baghi pri „Danubvala interpopola Ligo":

„La en Vieno kunvenintaj esperantistoj je la 25a de Julio 1947 interkonsentis pri la neceseco de nova movado kun la titolo „Danubvala interpopola Ligo". Gia celo estas starigi efektivan pacon inter la popoloj, praktike eluzi ĉiun eblecon de la paca periodo por refortigi la internan prosperon kaj la komunajn interesojn de ĉiuj Danubvalaj ŝtatoj. En ĉiu urbo kaj vilaĝo fondiĝu tablorondoj, konsistantaj ne nur el esperantistoj, kiuj klopodu akiri korespondantojn el ĉiuj Danublandoj, ĉiu en sia propra fako, por efektive praktiki kaj akceli la intimiĝon de la popoloj.

La Ligo kaj ĝiaj anoj rajtas uzi la naciajn lingvojn de la Danubvalaj ŝtatoj, sed ili akceptas Esperanton kiel solan traduklingvon. La neesperantistaj anoj petu la tradukhelpon de la esperantistoj.

Ĉar la hodiaŭa kunveno nur skribe havis la reprezentantojn de la Danubvalaj esperantistoj, ni opinias utila kaj bezona, ke en ĉiu lando la esperantistoj kiel iniciatantoj formu komisionojn por tiu celo kaj ili preparu la unuan konferencon de la Danubvalaj popoloj, kiu okazu en la venonta jaro (1948) en tiu lando, kiu plej favore akceptos la konferencon. La konferenco same rajtos uzi ĉiun nacian lingvon aŭ nur Esperanton."

c) Laŭ raporto de s-ano Cech, la reprezantantaj hungaraj samideanoj promesis instigi la hungarajn esperantistojn al fondo de „hungara societo de la amikoj de Esperanto" laŭ la modelo de la aŭstria societo samnoma.

Post koraj dankvortoj de s-ano Kaloscaj, s-ano d-ro Grimme finis la kunvenon esprimante la esperon, ke ni povos venontjare aranĝi pli grandan Danubvalan Konferencon. La aŭstria Esperantista Federacio zorgos pri la plenumo.

Tutmonda Esperanto-Konferenco Paris 1948

Gi estos internacia konferenco pri politikaj, ekonomiaj kaj intelektaj problemoj de la nuntempo. La intertraktlingvo estos n u r Esperanto. Jam estas starigita la konferenckomitato, administra kaj teknika komisionoj. La temoj diskutotaj dum la internacia konferenco estas jenaj:

Politika komisiono.

1. Ĉu estas eble eltrovi sintezon inter la okcidenta kaj orienta vidpunktoj pri demokratio?
2. Ĉu tutmonda parlamento kaj estraro estas ebla? Ĉu la superŝtato estas realigebla aŭ nur utopio?

Ekonomia komisiono.

1. Kio estas pli bona por la popoloj: la liberalismo aŭ la ŝtata ekonomia direktismo?
2. Inter la diversaj ekonomioj — kapitalista, ŝtatsocialista aŭ abundeca — kiu devos gvidi de nun la ekonomian vivon?

Scienca komisiono pritraktos la lastajn inventaĵojn kaj diskutos la konsekvencojn de la atoma bombo por la homaro.

Intelekta komisiono.

1. Ĉu la homoj rajtas esti tute sendependaj, sen ŝtata kontrolo pri pasportoj, doganoj, devizoj ktp., aŭ ĉu la interesoj de la diversaj ŝtatoj povas limigi la sendependecon de siaj ŝtatanoj?
2. Ĉu la gazetaro kaj la radio devas esti sendependaj, ŝtatkontrolataj aŭ nur ŝtataj?
3. Kiamaniere eduki la infanojn: por la individuo, la familio, la ŝtato, la nacio aŭ la homaro?

Ni kore petas ĉiujn Esperantistojn en la mondo, kaj ĉefe la parlamentanojn, ekonomiistojn kaj intelektulojn, sin turni al ni por prepari la laboron de la konferenco.

Ni ankaŭ petas ĉiujn Esperantistojn, kiuj volas helpi la sukceson de la konferenco, ke ili sendu al sia landa Esperanta asocio monhelpon por la konto de la konferenco. Nia plano por la realigo estas jam preskaŭ tute preta. Sed ni bezonos sufiĉe gravan sumon por efektivigi ĝin.

La sukceso de la konferenco, do de ESPERANTO mem, kuŝas en viaj manoj. Kiu estas preta helpi?

Kiel en 1937, ni estas certaj, ke ni sukcesos.

Kuraĝe antaŭen! Dankon!

Pierre Petit, Prez. de la Organiza Komitato 34 rue de Chabrol, Paris, Francujo.

Internacia Polica Ligo

Estas intencate restarigi Internacian Polican Ligon. Tiu organizo devas ĉiulande prepari terenon por efika internacia kunlaboro kaj esti helpanto de la oficiala Internacia Kriminalpolica Komisiono. Raportanto estos s-ro A. Schwartz, Commissaire Principal (ĉef-

komisaro) 10 rue Engelhardt, Strasbourg-Meinau, Francujo.

Policanoj Esperantistaj bonvolu sendi al li informojn pri la fakmovado kaj utilajn sugestojn pri praktika uzado en policaj rondoj.

REZOLUCIO

Akceptita de la 12-a Kongreso de Flandra Ligo Esperantista

La Kongreso:

1. Sincere ĝojas pri la reunuiĝo de la neŭtrala internacia Esperanto-Movado;

2. Esprimas la deziron ke UEA akceptu Flandra-n Ligo-n Esperantista-n kiel plenrajtan landan Esperanto-Asocion;

3. Ree instigas ĉiujn internaciajn Esperanto-Organizaĵojn, neŭtralajn kaj ne-neŭtralajn, pristudi la starigon de tutmonda Esperanto-INSTANCO kiu REPREZENTU senescepte ĉiujn esperantistojn:

4. Decidas komuniki tiun ĉi rezolucion al la Esperantogezetaro por ke ĝi veku ĝeneralan aprobon kaj simpation.

D-ro T. van Gindertaelen Pez. Fl. L. E.

Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (TEKA)

TEKA antaŭmilite estis floranta movado. Gi kunigas kuracistojn, farmacistojn, dentistojn k. s. medicinajn profesianojn. Oni nun klopodas revivigi ĉi tiun gravan organizon kaj eldoni ĝian organon Internacia Medicina Revuo. Ĉiuj estintaj membroj anoncu sin tuj. Estas petate pagi jarkotizon de 2 us. dolaroj aŭ egalvaloron. Ili rajtas ricevi ĉiujn eldonaĵojn de TEKA. Kie eblas, oni pagu rekte al la poŝtĉek-konto 28 14 51 (Bruxelles, Belgujo), en aliaj landoj al la ĉefdelegitoj de IEL. Adreso: Ĉefsekretario de TEKA, d-ro P. Kempeneers, 19, av. Montjoie, Uccle (Bruselo) Belgujo.

Militviktimoj estas serĉataj

Malfeliĉaj gepatroj sopire atendas vivsignon de siaj gefiloj. Ĉu iu Esperantisto hazarde scias ion pri la sorto de jenaj personoj?

Ignaz Trippolt, nask. 27. 7. 1920, loĝ. Theissing, Post Bad Leonhard, Kärnten, Aŭstrio. Lastfoje: Ardennen, Belgujo.

Josef Pfennich, nask. 1. 3. 1916, loĝ. Görlitzen, Post Bad Leonhard, Kärnten, Aŭstrio. Lastfoje: Slovakujo.

Johann Konnerth, nask. 1. 2. 1921, loĝ. Haidendorf, distrikto Nasot, Rumanujo. Lastfoje: Francujo.

Maria Konnerth, nask. 8. 3. 1923, loĝ. Haidendorf, distrikto Nasot, Rumanujo. Lastfoje: Ruĝkrucanino en orienta fronto.

Eventualajn sciigojn bonvolu sendi (elspezoj estas repagataj) al Esperanto-delegito Othmar Bühner, Görlitzen 36, Post Bad Leonhard, Kärnten, Aŭstrio.

Glitlumoj tra Esperantujo

Belgujo. — TJO, Belga sekcio, en sia informilo numero 5—6/1947 pledas por unueco en la E-movado kaj citas nombron da landoj, en kiuj la postulita organizita kunlaboro jam efektiviĝis. Gi forgesis citi ankaŭ Aŭstrion.

Britujo. — La 4. 2. 1947 okazis Esperantista kunveno en la Universitata Kolegio de Londono kaj oni okupis sin pri aplikado de Esperanto en la servo de scienco. Estas fondita Brita Esperanta Scienca Asocio, kies celo estas antaŭenigi Esperanton sur la scienca kaj teknologia kampoj en Britujo. Sekretariejo: E. D. Durrant, 18 Romeyn Road, London, S. W. 16.

Okaze de la aĉeto de kopirajto de Basic Englsh per la angla registaro, la Brita Esperanto-Ascio sendis cirkuleron al ĉiu parlamentano kun klarigo pri la eduka valoro de Esperanto.

Bulgarujo. — Okaze de la 60-jara jubileo de Esperanto, 30-a datreveno de l' mortotago de d-ro Zamenhof kaj 30-a Landa Kongreso de la Bulgara E-Asocio, la bulgara poŝto eldonas Esperanto-poŝtmarkon valore de 20 plus 10 levoj.

Ĉeĥoslovakujo. — La Ĉeĥoslovaka Ministerio de Informoj (fako VI, Praha III., Třište 9) publikigas multobligitan bultenon ĉiusemajnan, kiun ĝi dissendas al redakcioj por uzo en gazetoj. La bulteno ankaŭ enhavas informojn pri la Esperantomovado. La ministerio aperigas ankaŭ alilandajn seriozajn sciigojn pri kulturaj k. s. okazintaĵoj.

Ĉinujo. — En Ĉengtu estiĝis E-Unuiĝo, kiu ekprenis viglan propagandlaboron. Adreso: Esperanto-Unuiĝo, P. O. Box 77, Ĉengtu, Ĉinujo.

Danlando. — Fondiĝis Dana Esperantista Komun-Komitato (DEK) per interkonsento de Centra Dana E-Ligo kaj Dana Laborista E-Asocio. La interkonsento respektas la rajtojn kaj sendependecon de la respektivaj organizoj, kiuj tamen devigas sin en DEK diskuti aferojn pri komunaj interesoj.

Finnlando. — La Esperanto-Instituto, Töölöntullinkatu 7 A 2, Helsinki, aranĝas denove somerajn kursojn.

Grekujo. — En du pedagogiaj akademioj kaj ses gimnazioj la gelernantoj esprimis sian deziron partopreni E-kurson. Bedaŭrinde mankas sufiĉe da kompetentaj instruistoj. La gazetoj skribis pri Esperanto kaj vekis la intereson en la publiko. La E-Asocio klopodas organizi la movadon ankaŭ en la provinco.

Hungarujo. — Budapeŝta Ĉefurba Fremdultrafika Oficejo, Budapest V., Deak Ferenc-ut. 2, eldonis novan prospekton en Esperanto. Petu ekzempleron por via grupo, ekspozicio k. s.

Islando. — Depost Aprilo 1944 en Reykjavik estiĝis denove vigla E-movado, kiu dum la kriza tempo malfunkciis. Nun E-societo „Aŭroro" ekprenis la varblaboron. Ĝi ankaŭ petis la islandan ministerion por edukado pri enkonduko de Esperanto en la lernejojn. La ministro respondis, ke li estas preta proponi al la parlamento, ke Esperanto estiĝu deviga fako en la islandaj lernejoj, se la proksimaj landoj agus simile. Adreso: E-Societo „Aŭroro". Poŝtkesto 1081, Reykjavik, Islando.

Kanado. — Ein Calgary, ŝtato Alberta, Esperanto trovis eniron en la Teknologia Instituto.

Kanariaj Insuloj. — En Januaro komenciĝis en la universitato Laguna E-kurso. La kurson partoprenis eĉ kvar profesoroj de la universitato. El tiu kurso eble evoluos E-movado sur la insuloj.

Malajo. — En la Sudmara Insularo, en Malajo kaj Singaporo antaŭmilite estis sufiĉe vigla intereso pri Esperanto. Nun denove estiĝis en Singaporo E-Rondo. Oni preparas okaze de la 60-jara jubileo de Esperanto ekspozicion. Adreso: Hou Chio Publika Lernejo, 897 North Bridge, Road, Singapore.

Nederlando. — Esperanto estas instruata nuntempe en 18 lernejoj en 16 urboj al 654 gelernantoj.

Polujo. — En Gdynia lernas skoltoj en komerca gimnazio kaj instruistoj kaj geknaboj en Liceo de Belaj Artoj Esperanton kiel objekton devigan. Fremdlandaj Esp-istoj anoncu sin en Gdinia aŭ Gdansk ĉe la IEL-delegitoj.

Portugalujo. — Esperanto-movado en Portugalujo oficiale ne estas permesata, ĉar oni suspektas la Esperantistojn esti komunistoj. Tamen ekzistas 20 kvazaŭ neleĝaj, sed tamen silente tolerataj E-rondoj en la tuta lando, kiuj antaŭ nelonge kuniĝis al Portugala Esperanto-Ligo. Ĝi eldonas multobligitan bultenon „Unuiĝo". Adreso: Portugala E-Ligo, Apartado 125, Lisboa-N.

Urugvajo. — La Zamenhofa Tago estis solene festata en Montevideo. La vicprezidanto de la Urugvaja E-Societo, prof. M. F. Menendez, oratoris pri: La kultura valoro de lingvo internacia.

Usono. — Esperanto estas instruata en diversaj lernejoj de 20 urboj. — „American Esperantist", organo de la E-Asocio de Norda Ameriko, represis en numero 11—12/46 la intervjuon de Stephan Zodel kun eksministro d-ro Frenzel pri Esperanto, aperinta en Aŭstria E-Revuo numero 1/46.

BIBLIOGRAFIO

La Araneoj

Jen 24 pĝ. libreto verkita de prof. Agostinho de Silva, trad. de M. S. Ĝi estas la kvina volumeto en vico de kulturinformaj tekstoj, dediĉitaj por la junularo, eldon. Manuel Freitas Monte da Lapa 49—1, Porto, Portugalujo; 1944.

Ĉar multaj homoj pri la surskribe nomitaj bestetoj ne pli multe scias krom ke ili en memfaritaj retoj kaptas muŝojn, aspektas malbele kaj ekzistas speco kun krucsigno sur dorso, tial mi opinias, ke la verketo ankaŭ estas leginda por plenaĝaj homoj. Diversaj specoj kaj genroj de la araneoj pasas antaŭ niaj spiritaj okuloj. La verkinto ne volas doni lernolibron pri zoologia sistemo, nek priskribi unuopajn aranespecojn, sed al ni konatigi ĝeneralan vivobildon de la bestaro araneoj.

La tradukinto majstras perfekte la sufiĉe malfacile tradukeblan temon. Nombro de al laiko nekonataj terminoj ne estis evitebla, speciale en la anatomia parto, kiu postulus por pli bona kompreno pliajn desegnaĵojn. Per tiu ĉi tradukaĵo estas ree montrita la internacia valoro de Esperanto.

Lud. Siedl.

Eigentümer und Herausgeber: Österreichischer Esperantisten-Verband. Verlag: Tramondo. Verantwortlicher Redakteur: Alfred Berdan, sämtliche Wien I., Neutorgasse 9. Druck: Holzwarth & Berger, Wien I., Börseplatz 6.

Vbb (Zl. 3216/1947)

Im Esperanto-Buchhandel und Verlag

TRAMONDO

Wien I., Neutorgasse 9

erhältliche Bücher:

	Neue Preise
„Freude durch Esperanto", Lehrbuch von Hugo Steiner	S 6.–
„Esperanto, Kurzer Lehrgang in 30 Lektionen", herausgegeben vom Österr. Esperantisten-Verband	S 3.50
„Grundsätze des Fremdsprachunterrichtes", bearbeitet und herausgegeben vom Österr. Esperanto-Institut (in Deutsch, mit Esperantobeispielen)	S 6.–
„Tabeloj por la intua instruado de Esperanto" von Franz Mestan	S 1.50
„Maschinentechnisches Esperantowörterbuch" von E. Wüster	S 5.50
„Senhalte al la celo", Esperantolesebuch von A. Norbert	S 4.–
„Kantaro de la AEF"	S 2.–
„La mondopaco kiel psikologia problemo" von Hans Thirring, übersetzt von Hugo Sirk	S 3.–
„La mortado" von H. Nothnagel, übersetzt von B. Selzer	S 2.–
„Tri majstronoveloj" (Kleist: Das Erdbeben in Chili, Storm: Veronika, Stifter: Aus dem Kondor), übersetzt von E. Pebe	S 5.50

Derzeit im Druck:

„Handwörterbuch Esperanto-Deutsch", herausgegeben vom Österr. Esperanto-Institut, erscheint voraussichtlich Ende September 1947.

Ferner machen wir unsere Mitglieder und Leser nochmals darauf aufmerksam, daß durch die Buchhandlung „Tramondo" auch alle Neuerscheinungen auf dem deutschen Büchermarkt bezogen werden können. Eine Auswahl deutscher Bücher ist stets vorrätig, nicht vorrätige werden auf Wunsch raschestens beschafft. Verkaufszeiten der Buchhandlung: täglich von 9 bis 12.30 Uhr und 13.30 bis 18 Uhr. Telefon: U 20-3-51.